

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Кіровоградський національний технічний університет

Факультет обліку та фінансів
Кафедра бухгалтерського обліку

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ФАХОВОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ
ПО КАФЕДРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «Бакалавр»
Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»
Напрямок підготовки – 6.030509 «Облік і аудит»;

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «Спеціаліст»
Напрямок підготовки – 0305 «Економіка і підприємництво»
Спеціальність – 7.030509 «Облік і аудит»

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «Магістр»
Напрямок підготовки – 0305 «Економіка і підприємництво»
Спеціальність – 8.030509 «Облік і аудит»

Затверджено на
засіданні кафедри
“Бухгалтерського обліку”
протокол №15 від «11» лютого 2013р.

Кіровоград - 2013

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів з фаховою літературою по кафедрі бухгалтерського обліку / автори-укладачі: Пальчук О.В., Савченко В.М., Барабаш Л.О., Нечай Н.М. – Кіровоград: КНТУ, 2013. - 58 с.

Рецензент:

Давидов Григорій Миколайович – доктор економічних наук, професор

1. Загальні засади

Самостійна робота студентів – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом **під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі**. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час **поза аудиторної навчальної роботи**.

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу, що впливає на глибину та стійкість набутих знань і умінь, які допомагають творчо застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Метою самостійної роботи студентів є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у їх професійному становленні. В процесі самостійної роботи студент повинен перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння, теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Поточне оцінювання самостійної роботи студентів при вивченні дисциплін по кафедрі «Бухгалтерський облік» здійснюється з урахуванням вимог Болонської декларації за такими **об'єктами поточного контролю**:

- систематичність та активність роботи студентів під час аудиторних занять;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання модульних завдань.

2. Види та форми самостійної роботи студентів

З огляду **специфіки змісту, цілей та завдань**, що вирішуються при виконанні різних форм СРС під час вивчення дисциплін по кафедрі бухгалтерського обліку використовуються наступні види самостійної роботи:

- I - самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять;
- II – пошуково-аналітична робота;

III – наукова робота.

Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять проводиться у наступних формах:

- опрацювання окремих питань та розділів курсу, які виносяться на самостійне вивчення;
- опрацювання окремих нормативних документів;
- виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях.

Форми СРС, що мають **пошуково – аналітичний характер**, наступні:

- підготовка реферату за тематикою індивідуальних завдань;
- пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою тематикою та підготовка бібліографії;
- критичний розгляд наукової публікації та підготовка реферату;
- аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси та підготовка глосарію;
- порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Форми СРС, що мають **науковий характер** передбачають: виконання творчих індивідуальних завдань для СРС за проблемною тематикою; підготовку доповідей на наукових конференціях; підготовку та публікування наукових статей з подальшою презентацією та обговоренням результатів наукових досліджень на семінарських заняттях

В залежності від **взаємозв'язку самостійної та індивідуальної роботи** форми СРС можна поділити на 2 групи:

I - самостійна робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять;

II - самостійна робота за індивідуальними завданнями.

СРС робота за загальними для всіх студентів завданнями, це самостійна робота для кращого засвоєння матеріалу під час аудиторних занять у вигляді домашніх завдань, які студенти отримують в аудиторії під

час лекційних та практичних занять. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- самостійне вивчення окремих питань або розділів курсу;
- самостійне вивчення окремих нормативних документів;
- підготовка до практичних занять – виконання домашнього завдання по розв’язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних заняттях.

СРС за індивідуальними завданнями проводиться з метою кращого засвоєння курсу, а також придбання навичок наукової та дослідницької роботи. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- виконання завдань за індивідуальною тематикою пошуково – аналітичного характеру;
- виконання творчих індивідуальних завдань за проблемною тематикою наукового характеру;
- самостійна робота студентів з фаховою літературою (пошуково-аналітична та наукова робота). Самостійна робота студентів з фаховою літературою здійснюється студентами на протязі вивчення курсів фахових дисциплін. Підготована таким чином бібліографія та опрацьована література використовується студентами при підготовці курсових та дипломних робіт.

З огляду **обов’язковості виконання** форми СРС, що використовуються при вивченні дисциплін по кафедрі бухгалтерського обліку можна поділити на два види:

- I - обов’язкові;
- II - вибіркові.

До **обов’язкових форм СРС** належать завдання, які всі студенти повинні виконати обов’язково під час опанування даної дисципліни. До них відносяться:

- самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять, а саме: самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу, самостійне вивчення окремих нормативних документів, виконання домашніх завдань по

розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях;

До **вибіркових форм СРС** належать альтернативні завдання, серед яких кожен студент може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів. До них відносяться:

- виконання завдань за заданою тематикою, зокрема: за тематикою індивідуальних завдань для СРС, за проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС

- виконання завдань по роботі з фаховою літературою, а саме: пошук (підбір) та систематизація літературних джерел; критичний розгляд наукової публікації; аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Види та форми проведення СРС при вивченні дисциплін по кафедрі бухгалтерського обліку узагальнено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Види та форми самостійної роботи студентів

Види СРС по відношенню до індивідуальної роботи	Форми СРС	Види СРС з огляду специфіки змісту, цілей та завдань	Види СРС з огляду обов'язковості виконання завдань
1.Самостійна робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1.Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять	Обов'язкові і види робіт
	1.2.Самостійне вивчення окремих нормативних документів		
	1.3.Виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях		
2.Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1.Виконання завдань за заданою тематикою: 2.1.1.За тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	Пошуково – аналітична робота	
	2.1.2.За проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС (наукова робота)	Наукова робота	

Продовження таблиці 2.1

	2.2.Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1.Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2.Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3.Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; 2.2.4.Порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій різними авторами	Пошуково – аналітична робота	Вибіркові види робіт
--	---	------------------------------	----------------------

При вивченні облікових дисциплін особливого значення набуває знання діючих нормативних документів, що регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку в Україні. Тому важливе місце в самостійній роботі студентів при вивченні облікових дисциплін повинні займати завдання для самостійного вивчення окремих нормативних документів. Форма звітності – конспект нормативних документів та пакет нормативних документів. Форма контролю - усне опитування на семінарських та практичних заняттях.

Важливе місце в забезпеченні навчального процесу займає самостійна індивідуальна робота студентів. Самостійна індивідуальна робота студентів з дисциплін кафедри «Бухгалтерський облік» спрямована в основному на поглиблене вивчення студентами окремих тем. Для окремих студентів вони мають науково-дослідний характер.

Індивідуальне науково-дослідне завдання передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність.

3. Види та форми самостійної роботи студентів з фаховою літературою під час вивчення фахових дисциплін

Під час вивчення курсів фахових дисциплін по кафедрі бухгалтерського обліку студентам пропонуються наступні завдання для самостійної роботи з фаховою літературою:

Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою проблематикою має на меті формування бібліографії та систематизованого переліку літератури та нормативного законодавства. Форма звітності: бібліографія, систематизований перелік літератури. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси. Робота над оглядом літератури та бібліографією здійснюється студентами на протязі вивчення курсів по фаховим дисциплінам. Підготована таким чином бібліографія використовується студентами при виборі тем курсових робіт з фахових дисциплін, при підготовці курсових та дипломних робіт, для наукової роботи. Завдання виконується за наступними напрямками, які обираються студентом разом з викладачем:

- 1.Огляд фахової періодики;
- 2.Огляд фахової літератури з історії становлення та розвитку досліджуваного предмету;
- 3.Огляд навчальної літератури з теорії фахових дисциплін (предмет, метод, об'єкт, форми ведення, подвійний запис, балансове узагальнення і т.д.).

Результати виконання цього завдання можуть оформлятися таблицею з наступними реквізитами: автор, назва, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок, короткий зміст або окремі важливі положення, посилання.

Форми звітності за даним завданням: огляд літератури, глосарій. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Порівняльна характеристика термінології, на якій базується теорія фахових дисциплін. Вивчення та систематизація фахової літератури, в якій досліджуються основний понятійний апарат дозволить поглибити розуміння студентами сутності облікової проблематики, покращити засвоєння курсу, впроваджувати в навчальний процес елементи наукової роботи, підвищити якість підготовки курсових робіт з фахових дисциплін. Напрямок для

виконання цього завдання обирається студентом разом з викладачем. Результати завдання оформляються таблицею (Табл. 3.1).

Табл.3.1

Порівняльна характеристика термінології, на якій базується теорія фахових дисциплін

Автор	Джерело	Короткий зміст або окремі важливі положення	Посилання

Систематизований перелік літературних джерел повинен групуватися:

- за джерелами інформації;
- за змістом визначень, наданих авторами;
- за часом проведення досліджень (періодизація);
- за видами літературних джерел (підручники та посібники фахові та інші, економічні словники, монографії, періодика)
- інше.

Перелік нормативних документів доцільно систематизувати:

- за юридичною силою;
- за галузевою приналежністю;
- за змістом наведеної інформації;
- тощо.

Форми звітності та форми контролю СРС при вивченні фахових дисциплін по кафедрі бухгалтерського обліку узагальнено в табл. 3.2

Таблиця 3.2

Форми звітності та форми контролю самостійної роботи студентів

Форми СРС		Форми звітності СРС	Форми контролю СРС
1.Самостійна робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1.Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	-огляд літератури; -реферат; -есе	Усне опитування. Диктант. Захист та презентація реферату
	1.2.Самостійне вивчення окремих нормативних документів	-пакет нормативних документів; -конспект нормативного документу	Розгляд підготовлених матеріалів під час практичних занять. Усне опитування.

Продовження таблиці 3.2

	1.3.Виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях	-оформлення задачі (частини задачі)	Перевірка задач на практичних заняттях. Захист лабораторних робіт
2.Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1.Виконання завдань за заданою тематикою: 2.1.1.За тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	-реферат -есе	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
	2.1.2.За проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС (наукова робота)	-доповідь на наукових конференціях; -наукова публікація	Презентація та обговорення результатів дослідження на семінарських заняттях
	2.2.Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1.Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2.Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3.Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; 2.2.4.Порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій різними авторами	-огляд літератури; -бібліографія -систематизований перелік літератури -реферат, есе -глосарій, -порівняльна характеристика	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять

4. Самостійна робота з фаховою літературою при написанні дипломної роботи

Дипломна робота виконується на підставі учбово-методичної літератури з відповідних дисциплін, ознайомлення з науковими джерелами, фаховою пресою за останні 3-4 роки в економічних періодичних виданнях, глибокого вивчення діючої нормативної бази, що регламентує ведення бухгалтерського обліку та аудиту в Україні та закордоном. Для пошуку необхідного матеріалу доцільно використати предметно-тематичні каталоги бібліотек. Всі знайдені джерела слід заносити в зошит або на окремі картки з дотриманням певного порядку опису літературних видань.

Роботу з літературою при написанні письмової роботи доцільно здійснювати за наступними етапами.

Етап 1 - це підбір літератури. Він починається відразу після визначення теми та мети дипломної роботи.

На етапі підбору літератури доцільно охопити максимально широке коло різних літературних джерел, а саме:

- підручники та посібники з теорії бухгалтерського обліку;
- підручники з інших облікових дисциплін;
- підручники та посібники з не облікових дисциплін;
- монографії з теорії бухгалтерського обліку;
- статті з періодичної фахової преси;
- матеріали наукових конференцій.

При цьому доцільно використовувати електронні каталоги бібліотек, ресурси мережі Інтернет, спеціальні пошукові програми, які орієнтовані на опорні терміни. Для цього необхідно правильно сформулювати ключові слова виконуваного дослідження. Перелік ключових слів повинен містити від 5 до 15 слів або словосполучень із тексту роботи, які в найбільшій мірі характеризують її зміст та забезпечують можливість інформаційного пошуку.

При підборі літератури необхідно з'ясувати перелік періодичних видань, від яких можна сподіватися потрібної інформації. Добре складений перелік літературних джерел навіть при побіжному знайомстві допомагає усвідомити обсяг потрібної інформації. На даному етапі роботи з літературою слід переглянути всі види джерел, зміст яких пов'язаний із обраною проблематикою.

При вивченні стану дослідженості обраної проблематики доцільно користуватися інформаційними виданнями, метою випуску котрих є оперативна інформація як про самі публікації, так і найсуттєвіші моменти їх змісту. Нині випуском інформаційних видань займаються Український інститут науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ), Книжкова палата України, центральні наукові бібліотеки, Інститут реєстрації

інформації НАН України, електронна газета «Все всім», реферативний журнал «Джерело», служби науково-технічної інформації міністерств і відомств, деяких наукових установ.

Результатом цього етапу роботи з літературою повинно бути оформлення бібліографії. Бібліографія – це ключ до використаних в роботі джерел. Вона дозволяє зробити висновок про ступінь ознайомлення студента з літературою за обраною тематикою. Оформляється бібліографія списком використаних джерел, що віддзеркалює самостійну творчу працю під час виконання дипломної роботи і демонструє ступінь ґрунтовності та глибини проведеного дослідження. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованою працею, або виписують із каталогів та бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів та скорочень. Джерела у переліку можна розміщувати за різними варіантами, а саме:

- у порядку посилань за текстом дипломної роботи;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно фіксувати відповідно до вимог державних стандартів, зокрема: ГОСТ 7.1 – 84 «СИБИД. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления», ДСТУ 3582 – 97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12 – 93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила», ГОСТ 7.11 – 78 «СИБИД. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании».

Відповідно до вищезазначених документів по кожному літературному джерелу вказують прізвище й ініціали автора (авторів, якщо їх не більше трьох), назву, місце видання, видавництво, рік видання та його номер, кількість сторінок.

У бібліографії статей вказують прізвище й ініціали авторів, назву

статті, видання, рік видання та його номер, сторінки, на яких розміщена стаття.

Окремі положення, думки, факти студент викладає своїми словами з посиланням на авторів або наводить у вигляді цитат. У дипломній роботі обов'язково повинні бути посилання на використані літературні джерела або нормативні документи. Форма посилання може бути різною, наприклад, (5, стор. 19), де 5 відповідає порядковому номеру джерела у списку літератури, який додається в кінці роботи, а 19 це номер сторінки, на яку здійснюється посилання. Якщо посилання робиться на власний матеріал або додатки, то відповідно: (стор. 25) або (дод. А).

Усі джерела, які вивчено під час опрацювання літератури, включаються до списку використаних джерел.

Зразки оформлення бібліографічного опису різних інформаційних джерел за яким необхідно оформляти список використаної в роботі літератури представлено в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Зразки оформлення бібліографічного опису літературних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Підручники, посібники, монографії (один, або декілька авторів)	Дікань Л.В. Контроль і ревізія: Навч. посібник. – К.: Центр навч. літ-ри, 2004. – С. 46. Історія економічних вчень: Підручник / Л.Я. Корнійчук, Н.О. Татаренко, А.М. Поручник та ін.; За ред. Л.Я. Корнійчука Н.О. Татаренка. - К.: КНЕУ, 2001. – 564 с. Герасим П.Н., Давидович І.С., Хомин П.Я. Управлінський облік на підприємстві (методика ведення): Монографія. - Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 270с. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Монографія. – дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 450 с.
Багатотомні видання	Економічна енциклопедія: у трьох томах Т.1 / Відп. ред. С.В. Мочерний. – К.: ВЦ «Академія», 2000. – 864 с.
Перекладні видання	Нидлз Б., Андерсен Х., Колдуэл Д. Принципы бухгалтерского учёта / Пер. с англ.; Под ред. Я.В. Соколова. – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 496 с. Друри К. Управленческий и производственный учет: Пер. с англ.: Учебник. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002.- 1071 с.
Стандарти	ГОСТ 7.1 -84. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления. - Взамен ГОСТ 7.1-76; Введ. 01.01.86. - М.: Изд-во стандартов, 1984. - 78 с.

Продовження таблиці 4.1

Збірки наукових праць	Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: економічні науки, вип. 10, ч. II. – Кіровоград: КНТУ, 2006. – 386 с.
Словники	Большой бухгалтерский словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. - М.: Ин-т новой экономики, 1999. – 574 с. Економічний словник-довідник / За ред. д-ра екон. наук, проф. С.В. Мочерного. – К.: Феміна, 1995. – 368 с.
Складові частини книги	Швець В.Г. Гармонізація та стандартизація бухгалтерського обліку // Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. –К.: Знання-Прес, 2003. – С. 332-363.
Складові частини збірника	Кужельний М.В. Метод бухгалтерського обліку // Наукові праці Кіровоградського держ. техн. ун-ту. Економічні науки. Вип. 4. Ч. I. – Кіровоград: КДТУ, 2003. – С. 7-16. Колос Н.М. Реформування відносин власності в аграрній сфері: обліковий аспект // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. Вип. 199: у 4 т. – Т. 1. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. — С. 145-153.
Складові частини журналу	Моссаковський В.Б. Облік операційної оренди в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. - №10. – С. 12-16.
Тези доповідей	Кірейцев Г.Г. Умови розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи. II Міжнародна наук.-практ. конф.: Зб. тез та виступів. – К.: ННЦ ІАЕ, 2006. – С. 9-18.
Дисертації	Канцуров О.О. Облік власного капіталу в сільськогосподарських підприємствах: Дис. канд. екон. наук 08.06.04. - К.: ІАЕ УААН, 2000. – 160 с.
Автореферати дисертацій	Наумова Т.А. Наукові основи обліку власного капіталу та аналіз інвестиційної привабливості акціонерних товариств: Автореферат дис. канд. екон. наук: 08.06.04. – Х.: Харківська державна академія технології та організації харчування, 2001. – 17 с.
Інструкції	Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11 серпня 1994 р. №69

В окремих випадках на даному етапі роботи з літературою доцільним є *оформлення розширеної бібліографії*, яка складається за проблемними питаннями, що відрізняються неоднозначністю трактування в фаховій пресі та нормативному законодавстві і потребують особливої уваги та більш детального вивчення. Розширена бібліографія передбачає окрім реквізитів викладених вище короткі примітки, що стосуються питань які цікавлять студента. Зразки оформлення розширеної бібліографії по окремим

проблемним питанням подані у додатках А.1 – А.4.

Результатом цього етапу роботи з літературою окрім оформлення бібліографії є *складання попереднього робочого плану*.

Перелік літератури за напрямками визначеними для формування тематики дипломних робіт представлено нижче:

ПЕРЕЛІК ЛІТЕРАТУРИ ЗА НАПРЯМКАМИ ДИПЛОМНИХ РОБІТ БЛОК 1: НАПРЯМКИ ЗА ТОПОЛОГІЧНИМИ ОБ'ЄКТАМИ

1.1. Облік, аналіз і контроль основних засобів: фінансовий та податковий аспекти

1. Гавриленко В.А., Леонова Л.А. Экономическое обоснование новых подходов в бухгалтерском учете основных средств // Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. - 2004. - Вип. 68. - С. 5-11.
2. Грїшна Н.А. Особливості класифікації основних засобів // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. Вип. 12, Ч. II. – Кіровоград; КДТУ, 2007. - С. 157 -160.
3. Белоусов А. Шляхи гармонізації бухгалтерського та податкового обліку основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - № 11. - С. 11-16.
4. Бондар О. Проблеми визнання основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - № 3. - С. 23-27.
5. Задорожний З. Проблеми обліку основних засобів і капітальних інвестицій // Бухгалтерський облік і аудит. - 2002. - № 7. - С. 18-23.
6. Кругляк, Б. , Гуменюк А. Аудит основних засобів промислових підприємств: методичний аспект // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 7. - С. 50-58.
7. Лисенко Н.М. Проблемні питання обліку надходжень основних засобів у статутний капітал // Актуальні проблеми економіки. - 2005. - № 9. - С. 175 – 183.
8. Мачулка О. Облік операцій з поліпшення основних засобів на підприємствах державного сектора економіки // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 7. - С. 28-31.
9. Муковоз З. Індексція основних засобів: податковий та бухгалтерський облік // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2006. - № 17. - С. 2-12.
10. Павлюк І. Бухгалтерський облік витрат на поліпшення та утримання основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - № 5. - С. 12-17
11. Павлюк І. Зміни в бухгалтерському обліку : зменшення та відновлення корисності основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - № 12. - С. 21-26.

12. Пархоменко В. Бухгалтерський облік основних засобів в оренді // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 9. - С. 3-7.
13. Старовойт В.А. Теоретичні засади визначення понять "основні засоби" та "основні фонди" // : Економіка та держава. - 2008. - № 6. - С. 68-69.
14. Утенкова К.О. Теоретичні основи визначення та економічна сутність основних засобів виробництва // Облік і фінанси АПК. - 2006. - № 8. - С. 85-87.

1.2. Облік, аналіз і контроль матеріальних запасів: фінансовий, податковий і управлінський аспекти

1. Бланк И.А. Управление активами.- К.: Ника-Центр, 2000.-720 с.
2. Свідрик Т.І. Логістика матеріальних потоків у будівництві: обліковий аспект // Вісник національного університету "Львівська політехніка". - 2006. - № 552. - С. 294-298.
3. Білуха М. Логістика матеріальних потоків у будівництві, їх облік і контроль // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - № 3. - С. 29-34.
4. Гуцайлюк З. Облік виробничих відходів: проблеми методики та організації // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - Ст.№ 3. - С. 9-13.
5. Назарбаєва И. Учет запасов // Бухгалтерия. – 2007. - № 21 (748). – С.69-70.
6. Павлюк І. Особливості бухгалтерського обліку малоцінних необоротних матеріальних активів, а також малоцінних і швидкозношуваних предметів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 2. - С. 20-26.
7. Сажинець С. Про уніфікацію обліку довгострокових малоцінних необоротних матеріальних активів на підприємствах // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - № 8. - С. 25-32.
8. Сук Л.К., Сук П.Л. Облік і контроль запасів // Бухгалтерія в сільському господарстві.-2005.-№3.-С. 21-36.
9. Твердомаров А., Салимова С. Переучет // Бізнес. - 2007. - № 13(740).- С.68-69.
10. Хліпальська В. Значення оцінки вартості в обліку запасів товарно-матеріальних цінностей на підприємстві // Бухгалтерський облік і аудит. - 2002. - № 3. - С. 25-32.
11. Сук Л. Облік переробки давальницької сировини. / Все про бухгалтерський облік. - № 45 (348). – 1999. – с.3-5.

1.3. Облік, аналіз і контроль формування фінансових результатів: фінансовий, податковий і управлінський аспекти

1. Верхоглядова Н.І. Фінансовий аналіз суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств. – Д.: Наука і освіта, 2003. – 203 с.
2. Владімірова Т.І. Проблеми автоматизації обліку та їх вплив на фінансові результати // Вісник національного університету «Львівська політехніка». - 2007. - № 576: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи ст. - С. 391-397.
3. Кучеренко Т. Формування показника чистого прибутку у звіті про фінансові результати // : Бухгалтерський облік і аудит. - 2008. - № 2. - С. 36-38, № 4. – С.37-40.

4. Ловінська Л.Г. Концепція фінансового результату у системі бухгалтерського обліку підприємств // Фінанси України. - 2003. - Ст.№ 11. - С. 58-66.
5. Уткіна Н. Застосування методу ланцюгових підстановок для дослідження впливу елементів облікової політики на фінансові результати діяльності підприємства // Економіка та держава. - 2007. - № 9. - С. 27-31.
6. Уткіна Н.В. Вітчизняна система обліку та її вплив на порядок відображення результатів діяльності підприємства у фінансовій звітності // Економіка та держава. - 2007. - № 11. - С. 47-49.
7. Хомин П. Облікове забезпечення звітності про фінансові результати має бути методологічно обґрунтованим // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - № 6. - С. 9-16.
8. Щепотьєва Н.П. Про методику перевірки правильності формування собівартості продукції (товарів, послуг) та дослідження впливу виявлення порушень на результати фінансово-господарської діяльності // Фінансовий контроль. – 2006. - № 4.- С. 14-16.

1.4. Облік, аналіз і контроль нематеріальних активів : фінансовий та податковий аспекти

1. Брукинг А. Интеллектуальный капитал. – СПб.: Питер, 2001.- 256 с.
2. Бачинський В.І., Старко І.Є. Нематеріальні активи в системі фінансового та податкового обліку // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. - 2006. - Економічні науки, Вип. 10, Ч. II. - С. 18-23.
3. Козырев А.Н., Макаров В.Л. Оценка стоимости нематериальных активов и интеллектуальной собственности. – М.: Интерреклама, 2003. – 352 с.
4. Кононенко О. Облік нематеріальних активів відповідно до П(С)БО.- Харків, 2000.-64с.
5. Клименко А. Нематеріальні активи від придбання до ліквідації .-Харків, 2005.-320с.
6. Леонтьев Б.Б., Мамаджанов Х.А. Принципы и подходы к оценке интеллектуальной собственности и нематериальных активов. Учебное пособие: М.: Из-во «РИНФО», 2003. – 172 с.
7. Лев Б. Нематериальные активы: управление, измерение, отчетность / Пер. с англ. Л.М. Лопатникова. – М., 2003.- 240 с.
8. Батищев В. Права та об'єкти промислової власності в обліку та оподаткуванні // Бухгалтерія.-2006.-Вип.3.-С. 251-260.
9. Моссаковський В. Облік нематеріальних активів // Бухгалтерський облік і аудит.-2005.-№7.- С.7-18.
10. Павлюк І. Бухгалтерський облік переоцінки нематеріальних активів // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006.- № 8.- С.22-27, № 10.-С.19-24

1.5. Облік, аналіз і контроль витрат та формування собівартості: фінансовий, управлінський та податковий аспект

1. Васильков А.И., Миневская А.И. Учет и анализ распределения косвенных затрат в промышленности. – М.: Финансы и статистика, 1985. – 245 с.
2. Палий В.Ф. Основы калькулирования. – М. «Финансы и статистика», 1987. – 208 с.
3. Слюсарчук Л.І. Облік і аналіз виробництва та продажу готової продукції. – К.: АТЬТЕРПРЕС”, 2001. – 257 с.
4. Сопко В.В. Патрик А.М. Облік витрат і калькуляція собівартості продукції в промисловості. - Київ: Техніка, 1998. – 110 с.
5. Стуков С.А. Система производственного учета и контроля – М.: Финансы и статистика, 1988. – 223 с.
6. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат / Пер. з нім. Під керів. і наук. ред. М.Г. Грещака. – К., 2000.-520с.
7. Бородкін А.С. Нормативний метод обліку виробництва, стан і шляхи вдосконалення. // Світ бухгалтерського обліку. – 1997. - №10 (16). – С. 25-32.
8. Малишкин О. Елементи витрат у фінансовій звітності // Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. - №3. - С.16-18.
9. Облік витрат на виробництво: історія та перспективи // Світ бухгалтерського обліку. - 1997. - №2. - С. 12-16.
10. Сахарцева С.В. Управління витратми підприємства – це вміння економити ресурси та максимізувати віддачу від них. /Світ бухгалтерського обліку. – 1998. - №5. - С. 33-36.
11. Сук П.Л. Групування витрат виробництва в умовах ринку. // Економіка АПК. – 2000. - № 1. – С.53-58.
12. Чумаченко М., Білоусова І. «П(С)БО 16 «Витрати» таки перешкоджає економічній роботі на підприємстві» // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - № 10. - С. 3-10.
13. Ярмоленко В.П. Собівартість – об’єктивна економічна категорія. // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2000. – №8. - С. 8-14.

1.6. Облік, аналіз і контроль формування та використання капіталу

1. Деньга С.М. Екаунтинг ефективності вкладення капіталу в торговельну сферу. - Ч.2. – Категорії та методологія оцінювання. / Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2005. – 301с.
2. Доль П. Маркетинг, ориентированный на стоимость. – СПб. Питер, 2001. – 417с.
3. Економічний тлумачний словник: власність, приватизація, ринок цінних паперів / Л.М. Алексеенко. – Т.: Астон, 2003. – 672с.
4. Канцуров О.О. Облік власного капіталу в сільськогосподарських підприємствах: Дис. канд. екон. наук 08.06.04. - К.: ІАЕ УААН, 2000. – 160 с.
5. Наумова Т.А. Наукові основи обліку власного капіталу та аналіз інвестиційної привабливості акціонерних товариств: Автореферат дис. канд.

екон. наук: 08.06.04. – Х.: Харківська державна академія технології та організації харчування, 2001. – 17 с.

6. Савченко В.М., Колос Н.М. Капітал в аграрній сфері: сутність і достовірність його відображення в обліку // Наукові праці Кіровоградського держ. техн. ун-ту: Економічні науки. Вип. 5. Ч. II. – Кіровоград: КДТУ, 2004. – С. 431 – 437.

7. Садовська І.Б. Відображення відносин власності в системі бухгалтерського обліку: Дис. канд. екон. наук: 08.06.04. – К.: 1997. – 152 с.

8. Яначева Л.М., Юнакова Н.О. Особливості оцінки внесків до статутного капіталу / Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, Вип. 12, Ч. II. - Кіровоград, КДТУ, 2007. - С. 82-87.

9. Сук Л.К., Сук П.Л. Облік власного капіталу // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2005. - №14 (143) – С. 43-47.

1.7. Облік, аналіз і контроль кредитних операцій

1. Адибеков М.Г. Кредитные операции: классификация, порядок привлечения и учет :М.: АО "Консалтбанкир", 1995. - 88 с.

2. Банковское дело: стратегическое руководство.-М.: Консалтбанкир, 1998.- 432 с.

3. Банківські операції: Підручник. За ред.. д.е.н., проф.. Мороза А.М.- К.: КНЕУ, 2002. - 160 с.

4. Гуцал І.С. Банківське кредитування суб'єктів ринку в трансформаційній економіці України (питання теорії, методики, практики). – Л.: ВАТ «БІБЛЬОС», 2001. – 242 с.

5. . Деньги, кредит, банки: Учебник для студ. вузов, обуч. по спец. « Финансы и кредиты» и « Бухгалтерский учет и аудит» / Санкт-Петербургский гос. ун-т экономики и финансов (ФИНЭК) / Г.Н. Белоглазова (ред.) .- М.: Юрайт, 2004. – 620 с.

6. Кот Л.Л. Банківський кредит у трансформаційній економіці: Питання теорії, методології, практики. – К.: Знання України, 2003. – 93 с.

7. Лагутін В.Д. Кредитування: Теорія і практика: Навч. посібник. – 4 вид., стер. - К.: Знання, 2004. – 215 с.

8. Нидлз Б., Андерсен Х., Колдуэл Д. Принципы бухгалтерського учета / Пер. с англ.; Под ред.. Я.В. Соколова . – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 496 с.

9. Петрук О.М. Банківська справа / За ред.. Ф.Ф. Бутинця. – К.: Кондор. – 2004. – 461 с.

10. Пересада А.А., Майорова Т.В. Інвестиційне кредитування: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 271 с.

11. Спяк Г.І., Фаріон Т.І. Облік і аудит у банках : Навч. посібник .-К.: Атіка, 2004. – 328 с.

12. Гура Н. Облік і капіталізація фінансових витрат // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. - №1. - с.55-60

1.8. Облік, аналіз і контроль орендних операцій: організаційний, фінансовий та управлінський аспекти

1. Адамов Н.А., Тилов А.А. Лізинг. – СПб.: Питер, 2005. – 128 с.
2. Бухгалтерське та податкове забезпечення майнових і земельних відносин у новостворених сільськогосподарських підприємствах (посібник) / За ред. акад. УААН П.І. Гайдуцького і П.Т. Саблука. – К.: ІАЕ., 2002. – 408 с.
3. Єрмоленко В. Проблеми укладання договорів оренди із спілкою співвласників майнових паїв // Підприємство, господарство, право. – 2003. - №12. – С. 16-19.
4. Колос Н.М. Організація та облік оренди майнових паїв в аграрній сфері // Наукові праці Кіровоградського нац. техн. ун-ту: Економічні науки. Вип. 7. Ч. I. – Кіровоград: КНТУ, 2005. – С. 344-350.
5. Бабенко Л. Финансовый лизинг: изменения в правовом поле // Вестник бухгалтера и аудитора Украины. – 2004. - №3-4. – С. 35-37.
6. Гура Н. « Облік і капіталізація фінансових витрат» // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. - №1. – С.55-60.
7. Жук В.М. Проблеми формування та використання фонду відтворення та їх відображення в обліку // Облік і фінанси АПК. – 2006. - №2. – С 20-25.
8. Жуков В.Н. Учёт операций по договору аренды предприятия // Бухгалтерский учёт. – 2002. - №17. – С. 6-13.
9. Киселева А. Налоговые нюансы арендных платежей // Вестник бухгалтера и аудитора Украины. – 2003. - №5. – С. 8-9.
10. Кригуль Л.Є. Оренда та оптимізація величини орендної плати за майно // Економіка АПК. – 2002. - №10. – С. 99-102.
11. Лосіцька М. Порівняльна характеристика обліку оренди приміщень в Україні і Російській Федерації та відповідність обліку міжнародним стандартам // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. - №10. – С. 43-48.
12. Моссаковський В.Б. Облік операційної оренди в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. - №10. – С. 12-16.
13. Пархоменко В. «Бухгалтерський облік основних засобів в оренді» // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - № 9. - С.3-7.

**1.9. Облік, аналіз і контроль розрахунків з дебіторами і кредиторами:
організаційний та фінансовий аспекти**

1. Городянська, Л. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 6. - С. 9-16.
2. Колузанов К.В., Колузанова Н.О. Аналіз структури руху грошових потоків для прийняття довгострокових управлінських рішень // Економіка АПК. - 2006. - № 12. - С.80-85.
3. Матицина Н. Дебіторська заборгованість: нові облікові підходи // Економіст. - 2005. - № 11. - С. 50-52.
4. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 12. - С. 38-42.
5. Черненко Л.В. Контроль у системі управління дебіторською заборгованістю // Економіка АПК. - 2006. - № 6. - С.85-90.

6. Чумакова О. Особливості відображення списання безнадійної заборгованості платників податку на прибуток в податковому та бухгалтерському обліку // Економіка. Фінанси. Право. - 2002. - № 3. - С. 23-26.

1.10. Облік, аналіз і контроль незавершеного виробництва: фінансовий, управлінський та податковий аспект

1. Бикулова Д.У. Совершенствование управления незавершенным производством (На примере машиностроительных предприятий с серийным характером производства) : Автореф. дис. к.е.н.: 08.00.05 / Харьк.инж.-экон.т. - Х, 1981. - 24 с.
2. Дейнека М.Ф. Вопросы учета и оценки незавершенного производства (на примере предприятий машиностроения): Дис. к.е.н.: 08.06.04. - К., 1985.
3. Левин В.С. Контроль издержек производства в условиях нормативного учета. – М.: Финансы и статистика, 1990. – 158 с.
4. Николаева С.А. Особенности учета затрат в условиях рынка: система «директ-костинг» / Теория и практика. – М.:Финансы и статистика, 1993.–128 с.
5. Остапюк М.Я., Десятнюк О.М. Питання обліку, оцінки та контролю незавершеного промислового виробництва в сучасних умовах // Світ бухгалтерського обліку. – 1997. – №2. – с. 23-27. – с.23.
6. Ткаченко Н. Бухгалтерський облік незавершеного виробництва, незавершених робіт (послуг) // Все про бухгалтерський облік. - 1999. - № 30 (333). - с. 21 - 24.
7. Щепотьєва Н.П. Про методику перевірки правильності формування собівартості продукції (товарів, послуг) та дослідження впливу виявлення порушень на результати фінансово-господарської діяльності // Фінансовий контроль. – 2006. - № 4.- С. 14-16.

1.11. Облік, аналіз і контроль інвестицій

1. Бегун А.П. Проблеми обліку капітальних інвестицій // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, Вип. 12, Ч. II. – Кіровоград: КДТУ, 2007. - С.107-114
2. Борщ Л.М., Герасимова С.В. Інвестування: Теорія і практика: Навч. посіб.-2-ге вид., перероб.і доп. Рекомендовано мон. К., 2007. - 685с.
3. Гитман Л.ДЖ., Джонк М.К. Основы инвестирования: Перевод а англ. – М.: Дело, 1997. – 1008 с.
4. Крупка Я.Д., Мельник А.Р. Застосування принципів обліку та розкриття інформації в процесі інвестиційної діяльності // Наукові праці КДТУ.- Економічні науки частина II.- випуск 12.-Кіровоград: КНТУ, 2007. - С.31-35.
5. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. - К., 2006. - 490с.
6. Сергеев И.В., Веретенникова И.И., В.В. Яновский Организация и финансирование инвестиций: Учеб. Пособие. – 2-е изд, перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2002.- 400 с.
7. Гура Н. « Облік і капіталізація фінансових витрат» // Бухгалтерський облік і аудит. 2008 №1 с.55-60.

8. Затонацька Т.Г., Ставицький А.В. Особливості бюджетного інвестування в Україні на сучасному етапі// Фінанси України.-2006.-№4.- С.47
9. Орлова В. Оцінка фінансових інвестицій та її вплив на достовірність балансу // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - №10. – С. 28-34.
10. Солова В. Зовнішні джерела фінансування інноваційної діяльності українських підприємств // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 11. - С. 42-58.

1.12. Облік, аналіз і контроль розрахунків з оплати праці

1. Матушевская Е.А. Особенности учета, контроля и анализа расчетов с персоналом по оплате труда // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, Вип. 10, Ч. II. – Кіровоград: КНТУ, 2006. - С. 190-195.
2. Эндовецкий Д.А., Вострикова Л.А. Вознаграждение персонала: регулирование, учет и отчетность, экономический анализ: Учеб. пособие. – М., 2007. – 303 с.
3. Давиденко О.С. Обліково-аналітичний механізм формування витрат на оплату праці // Економіка АПК. - 2006. - № 4. - С.96-99.
4. Крисенко Т. Виплати що включаються в поняття «заробітна плата» // Менеджер з персоналу.- 2007.- №4.- С.50-53.
5. Мица Є., Коровченко О. Стандартизація обліку розрахунків з оплати праці // Економіка та держава. - 2007. - № 7. - С. 77-79.
6. Оплата праці : Бібліотека "Баланс". - 2006. - № 9. - С. 2-175, 2007. - № 5. - С. 3-173.
7. Пищуліна О.М. Наслідки зміни заробітної плати та прожиткового мінімуму // Податки та бухгалтерський облік. – 2007.- № 85.- С.14-16.
8. Ульянов К. Мінімальна заробітна плата як елемент регулювання трудових відносин: деякі проблеми та шляхи їх вирішення// Україна аспекти праці. – 2003.-№5.- С.21-25.
9. Чубко О. Бухгалтерський облік оплати праці // Бухгалтерський облік і аудит.-2002.-№4.-С.41-46.

1.13. Облік, аналіз і контроль операцій зовнішньоекономічної діяльності

1. Бутинець Ф.Ф, Жиглей І.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для студентів ВНЗ спеціальності 7.050105 «Облік і аудит» / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця, 3-тє видання, доповнене і перероблене. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 388 с.
2. Дупай М.М., Денчук П.Н., Питель С.В., Хомин П.Я. Облік та аналіз діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Облік і аудит». – Тернопіль: Астон. – 2003. – 200 с.
3. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2003.- 288 с.
4. Кадуріна Л.О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 606 с.
5. Лисенко Ю.М., Педь І.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної

діяльності. – К.: Зовнішня торгівля, 2004. – 200 с.

6. Сук Л.К. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник для дистанційного навчання / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К.: Університет «Україна», 2006. – 273 с.

7. Коршикова Р. Фінансова звітність в іноземній валюті: вплив змін валютних курсів та інфляції // Бухгалтерський облік і аудит.- 2000.-№9.- С.13-20.

БЛОК 2: НАПРЯМКИ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ)

2.1. Особливості обліку, аналізу та контролю в сільському господарстві

1. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник. – 2 –ге вид., перероб. і допов. / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.Г. Панченко та ін.; За ред. проф. М.Ф. Огійчука. К.: Алеута, 2006. – 878 с.

2. Бухгалтерське та податкове забезпечення майнових і земельних відносин у новостворених сільськогосподарських підприємствах (посібник) / За ред.. акад.. УААН П.І. Гайдуцького і П.Т. Каблука.- К.: ІАЕ 2002.- 408 с.й та ы податковий облік

3. Колос Н.М. Бухгалтерський облік та реалізація правомочності власників на отримання доходу в сільському господарстві // Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць – Вип. 5 (60) / Наук. ред. І.К. Бондар. – К., 2006. – С. 94-99.

4. Лінник В.Г., Коцупатрий М.М. Новий етап в розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України // Фінанси, облік і аудит. Збірник наукових праць.- К.: КНЕУ, 2006.- С. 29-34.

5. Огійчук М.Ф., Плаксієнко В.Я., Панченко Л.Г. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : Підручник. -2-ге вид., перероб. і доп. К.: Вища освіта, 2003 – 800 с.

6. Гончаренко Н. Визначення фінансових результатів сільського господарства відповідно до вимог П(С)БО 30 "Біологічні активи" // Бухгалтерський облік і аудит. - 2008. - № 5. - С. 37-42.

7. Кучеренко Т. Особливості формування фінансових результатів сільськогосподарськими підприємствами у звіті про фінансові результати // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 10. - С. 33-35.

8. Правдюк Н.Л. Формування облікової політики в управлінні сільськогосподарськими підприємствами // Економіка АПК. - 2005. - № 8. - С.79-85.

2.2. Особливості обліку, аналізу та контролю в ресторанному господарстві

1. Бухгалтерський облік у громадському харчуванні: Навч. посібник/ За ред.. проф.. Ф.Ф. Бутинця.- Житомир, 2002.-440с.

2. Кравченко Л.И. Анализ хозяйственной деятельности предприятий общественного питания: Учеб.- практ. пособие. – Мн., 2003. – 288 с.

3. Романов А.Г. Организация деятельности в сфере общественного питания. – Х., 2004. – 268 с.

4. Бакун Ю., Бакун В. Себестоимость готовой продукции в сфере общепита // Бухгалтерия. – 2001.- № 34/1 (449).-С. 34-39.
5. Буфатина И.В. Учет на предприятиях общественного питания // Все о бухгалтерском учете. - 2002. - № 116(784). - С.25-26; 31-33.
6. Оспіщев В., Чумак О. Удосконалення формування собівартості продукції в системі бухгалтерського обліку підприємств ресторанного господарства // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - №11. – С. 31-39..
7. Оспіщев В., Чумак О. Підвищення аналітичності обліку прибутку та рентабельності в підприємствах ресторанного господарства // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - №12. - С. 15-16.
8. Оспіщев В.І., Чумак О.В. Удосконалення обліку витрат виробництва в підприємствах ресторанного господарства // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. - № 3. – С. 16 – 19.
9. Янчева Л., Чернікова І., Гладій І. Організація обліку фінансових результатів у системі управління підприємств ресторанного господарства // Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 5. - С. 49-52.
10. Солошенко Л. Общепит. Особенности учета. – Х., 2003. – 351 с.

2.3. Особливості обліку та контролю в переробних галузях АПК

1. Алборов Р.А., Галлямов Т.Р. Внутрихозяйственный контроль (аудит) в организациях АПК: Учеб. Пособие. – Уфа: Башкирский ГАУ, 2004. – 258 с.
2. Бухгалтерський облік на підприємствах АПК. Посібник по застосуванню нормативно-методичних документів з бухгалтерського обліку в Україні / За ред.. В.М. Пархоменко та В.М. Жука.-К.:ІАЕ, 2004.-826с.
3. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в галузях системи переробної промисловості АПК (на основі національних стандартів) / За ред. проф. д-ра екон. наук. В.В. Сопко та О.В. Бойко – К.: «Фенікс», 2001. – 468 с.
4. Дем'яненко М.Я. Основи податкових відносин в АПК. – К.: “ІАЕ”, 1999. – 71 с.
5. Костовська Л.В. Підходи до розмежування витрат на утримання та поліпшення основних засобів аграрних підприємств / Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, Вип. 12, Ч. II. – Кіровоград: КНТУ, 2007. - С. 220 -222.
6. Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи. II Міжнародна науко-практична конференція / Збірник тез та виступів на міжнародній науко-практичній конференції. - К. ННЦ «Інститут аграрної економіки».-250с.
7. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятий АПК: Учеб. Для вузов. – 4-е изд. – Минск: Новое знание, 2004.- 662 с.
8. Хорунжий М.Й. Організація агропромислового комплексу: Підручник. – К.: КНЕУ, 2001. – 382 с.

2.4. Особливості обліку, аналізу та контролю в автотранспорті

1. Даньків Й.Я., Лучко М.Р. Бухгалтерський облік в галузях економіки: Навч. посіб. -3-е вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОН/-К., 2007.-243с.

2. Мирошниченко Л. Автомобильные перевозки: организация и учет. -2-ге вид., перероб. і доп. :Харьков: Фактор, 2003. - 144 с
3. Зоріна В.Н., Сеніна Г.В. Формування та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях народного господарства : Навч. посібник :К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.
4. Малюга Н.М., Лебедзевич Я.В., Горецька Л.Л., Давидюк Т.В. Облік в галузях економічної діяльності: автотранспорт і будівництво : Навч. посібник :Житомир: ЖІТІ, 2000. – 480 с.
5. Мирошниченко Л. Автомобильные перевозки: организация и учет. -2-ге вид., перероб. і доп. :Харьков: Фактор, 2003 – 144 с.
6. Автомобиль на підприємстві: "експлуатаційний" облік // Бухгалтерія. - 2007. - № 42. - С. 3-81
7. Семенченко Ж., Павленко Н. Автомобиль на підприємстві: от приобретения до ликвидации :Харьков: Фактор, 2001 – 452 с.
8. Пантелійчук Л. Бухгалтерський облік та оподаткування автомобільного господарства // Бухгалтерський облік і аудит.- 2006.- № 10.- С.25-28.

2.5. Особливості обліку, аналізу та контролю в будівництві

1. Адамов Н.А. Бухгалтерский учет и налогообложение в строительстве. – М., 2005. – 160с.
2. Грибков А.Ю. Бухгалтерский учет в строительстве: Изд. 3-е, перераб. – М., 2006. – 437 с.
3. Малюга Н.М., Лебедзевич Я.В., Горецька Л.Л., Давидюк Т.В. Облік в галузях економічної діяльності: автотранспорт і будівництво: Навч. посібник і. Житомир: ЖІТІ, 2000. – 480 с.
4. Пошерстник Н.В., Мейскін М.С. Бухгалтерський учет в строительстве. – Узд. 8-е. – СПб, 2003. – 736 с.
5. Усе про облік та організацію будівельної діяльності / Ю. Рудяк, О. Піроженко, Я. Кавторєва та ін. – Вид. 3-те, перероб. і доп. – Х., 2006. – 462 с.
6. Задорожний З. Проблеми управлінського обліку витрат на оплату праці в будівництві // Бухгалтерський облік і аудит. - 2004. - № 10. - С. 37-42.
7. Задорожний З. Управлінський облік фінансових результатів у будівництві // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 12. - С. 26-31.
8. Лиско О. Нормативний облік і контроль використання матеріалів у будівництві // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - № 9. - С. 24-27.

2.6. Особливості обліку, аналізу та контролю в страховому бізнесі

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 203 с.
2. Вовчок О.Д. Страхування: Навчальний посібник. – 2-ге видання, виправлене. – Львів: «Новий Світ - 2000», 2005. – 480 с.
3. Гаманкова О.О. Облік і аудит у страхових організаціях: Навч.- метод. посібник для сам ост. вивч. диск. – К.: КНЕУ. 2002.- 130 с.
4. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: Навч. посіб.- КНЕУ, 2007. – 328 с.
5. Загородній А. Страхування: термінологічний словник / - Львів: Бескид Біт, 2002. – 103 с.

6. Плешков А.П., Орлова И.В. Очерки зарубіжного страхування. – М.: Анки. 1997. – 200 с.
7. Приходько В.С. Бухгалтерський облік у страховій діяльності. – Видавництво «Лібра», 2002 рік, 86 с.
8. Реверчук С.К., Сива Т.В. Історія страхування: Підручник. - К., 2005. – 213 с.
9. Страхові послуги: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Яворська Т.В.-К., 2008.-350с.

2.7. Особливості обліку, аналізу та контролю в торгівлі

1. Верига Ю.А., Деньга С.М. Еккаунтинг ефективності вкладення капіталу в торговельну сферу / Ю.А. Верига; С.М.Деньга. Ч.1: Теоретичні аспекти системи еккаунтингу: Монографія :Полтава: ПУСКУ, 2002. – 355 с.
2. Грабова Н.М., Добровський В.М. Бухгалтерський облік у торгівлі : Навч. посібник // :К.: "А.С.К.", 2004. – 800 с.
3. Грабова Н.Н., Добровский В.Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях : Учеб. пособие:К.: "А.С.К.", 2003. - 624 с
4. Дупай М.М., Михайлишин Н.П. Облік товарних операцій комерційної діяльності : Навч. посібник. :Тернопіль: Астон, 2005. – 272 с.
5. Котенко Л.Н., Манжос Н.В. Бухгалтерский учет в предприятиях торговли и питания.- Х., 2003. – 640 с.
6. Лучко М.Р., Адамик О.В. Облік комерційної діяльності: Підручник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2005. -441с.
7. Рудницький В.С., Лазариина І.Д., Бачинський В.І., Поліщук В.Л. Організація первинного обліку та економічного аналізу на прикладі підприємств торгівлі : Навч. посібник: К.: ВД "Професіонал", 2004. – 480с.
8. Чернявський Л.М. Економічний аналіз на підприємствах промисловості і торгівлі. – К., 2003. – 312 с.
9. Білуха М., Сапоговська О. Логістика формування товарних потоків у торгівлі: облік і контроль // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - № 12. - С. 11-14.
10. Павлюк І. Проблеми бухгалтерського обліку надходження товарів, що обліковують за продажними цінами, і податкового кредиту з ПДВ та шляхи їх вирішення // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - № 12. - С. 3-10.

БЛОК 3: НАПРЯМКИ ЗА ОРГАНІЗАЦІЙНО – ПРАВОВИМИ ФОРМАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Особливості обліку, аналізу і контролю в державному секторі економіки

1. Атамас П.Й. Основи обліку в бюджетних організаціях : Навч. посібник К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 284 с.
2. Александров В.Т., Ворона О.І., Германчук П.К. Планування, облік, звітність, контроль у бюджетних установах, державне замовлення та державні закупівлі: Інтегрований комплекс : Навч. посібник :К.: АВТ, 2004. – 593 с.
3. Гуцайлюк Л.О., Сопко В.В., Іванченко Ю.М. : Бухгалтерський облік у

бюджетних установах: первинні документи та облікові реєстри : Навч. посібник : К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160 с.

4. Матвеева В. Бюджетные организации: бухгалтерский учет и налогообложение. -2-е изд.перераб. и доп :Харьков: Фактор, 2002. – 688 с.

5. Панкевич Л., Зварич М., Бойко Р., Лучечко Л. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : Навч. посібник :Львів: Аверс, 2002. – 316 с.

6. Панков В.А., Єлецьких С.Я., Михайличенко Н.М. Контролінг і бюджетування фінансово-господарської діяльності підприємства : Навч. посібник :К.: ЦУЛ, 2007. – 112 с.

7. Сахарцева И.И., Романенко Т.П. Бухгалтерский учет в бюджетных учреждениях и организациях : Учеб. Пособ. - К.: Кондор, 2007. – 328 с.

8. Свірко С.В. Бухгалтерський облік і прийняття рішень бюджетних організаціях : Навч. методич. посібник :К.: КНЕУ, 2000. – 188 с.

9. Безодня Т. «Облікова політика бюджетних установ: проблеми становлення» // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007.- № 8. – С. 27-33.

3.2. Особливості обліку, аналізу та контролю в малих підприємствах

1. Бабич В.В., Свідерській Є.І. Бухгалтерський облік на підприємствах малого бізнесу в Україні. – К.: Лібра – 2002. – 160 с.

2. Гавренкова Т.С. Особливості податкового контролю суб'єктів малого бізнесу в Україні / Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. - 2007. - Економічні науки, Вип. 12, Ч. II. - С. 114- 120

3. Матвійів М.Я. Бухгалтерський облік на малих підприємствах за різними формами. Навч. посібник, - 2 видання. – Київ: ЦНЛ, 2004 р. – 350с.

4. Облік на підприємствах малого бізнесу: Навч. посіб. Рекомендовано МОНЕ/ Гура Н.О., Мельник Т.Г.-К., 2007.-310с.

5. Городянська Л. Облік доходів, витрат, фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва та особливості фінансової звітності // Бухгалтерський облік і аудит. - 2008. - № 3. - С. 28-39

6. Кучеренко Т.Є., Шайко О.Г. Формування статей матеріальних витрат фінансового звіту малих підприємств // Економіка АПК. - 2006. - № 12. - С.85-92

7. Мірошніченко О. Оптимізація оподаткування суб'єктів малого підприємництва // Бухгалтерський облік і аудит.- 2005- № 6.- С. 42-47

8. Пархоменко В. Бухгалтерський облік на малих підприємствах // Бухгалтерський облік і аудит.- 2003.- №7.- С.24.

9. Уланчук В., Кучеренко Т.,Шайко О. Формування звіту про фінансові результати суб'єктами малого підприємства // : Бухгалтерський облік і аудит. - 2007. - № 1. - С. 21-26.

3.3. Особливості обліку, аналізу та контролю в корпоративному секторі

1. Бакаев А.С. Стратегия трансформации бухгалтерского учета в рыночной экономике. – М.: ВЗФЭИ, 2005. – 200 с.

2. Полонский В.Г., Белоусова С.В., Белоусов А.М. Корпоративное управление в непроизводственной сфере: Учебное пособие для студентов экономических специальностей. – Херсон: ОЛДИ-плюс, 2003, - 460с.

3. Селезнева Н.Н., Скоблева И.П. Консолидированная бухгалтерская отчетность – М., 2000.
4. Воловик О. Корпоративні відносини: фактори ризику // Бухгалтерія, № 26 від 28.06.2004 р. – Ст. 84-89.
5. Шеремет О. Удосконалення корпоративного управління // Економіка України, №1, 2004р. – Ст.32-37.
6. Захарін С.В. Посилення ролі корпоративних структур у розвитку інноваційної економіки // Фінанси України.-2006. - № 5. – С.25-28.
7. Исаев Д. Проблемы информационного обеспечения корпоративного управления // Проблемы теории и практики управления. – 2007. - №11. - С.74-77.
8. Капина Р. Влияние механизмов корпоративного управления на формирование бухгалтерской отчетности // Проблемы теории и практики управления. – 2006. - №3 - С.71-85.
9. Кисельова О. Механізм оподаткування дивідендів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2008. - №1. - С.26-40.

БЛОК 4: НАПРЯМКИ ЗА ПРОБЛЕМНИМИ ПИТАННЯМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ

4.1. Подвійний запис, як елемент методу бухгалтерського обліку

1. Малышев И.В. Теория двойственности отражения хозяйственных актов в бухгалтерском учете. М., «Статистика», 1971. -112 с.
2. Маюга Н.М. Двойная запись в бухгалтерском учете: историко-теоретический аспект: Монография. – Житомир. ЧП «Рута», 2003.-512с.
3. Цыгаков К.Ю. О венецианском варианте двойной бухгалтерии // Бухгалтерский учет. - 2002. - №12. - С.55-59.
4. Наринский А.С. О сущности двойной записи // Бухгалтерський учет.- 1994.-№8.-С.41-42
5. Соколов Я.В., Бычкова С,М, Л.Пачоли и др. Двойная запись в Германии // Бухгалтерський учет.-1994.-№6.-С.20-22
6. Соколов Я.В., Ковалев В.В. Двойная бухгалтерия в России XVIII в. // Бухгалтерский учет.-1993.-№2.-С.19-21
7. Цыгаков К. Ю. Происхождение двойной бухгалтерии // Бухгалтерский учет. - 2002. - №16. - С.53-62.

4.2. Проблеми становлення та розвитку управлінського обліку

1. Аврора И.А. Управленческий учет. – М.: Бератор-Пресс, 2003.-176 с
2. Аткинсон Э.А., Банкер Р.Д., Каплан Р.С., Янг М.С. Управленческий учет: Узд. 3-е / Пер. с англ.. – М., 2005. – 879 с.
3. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник.- К.:Лібра, 2003.-704с.
4. Друри К. Управленческий и производственный учет: Пер. с англ.; Учебник. – М.: ЮНИТИ _ДАНА, 2002.- 1071 с.
5. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів.-К:Книга,2004.-554 с.

6. Голов С.Ф. Управлінський облік як фактор підвищення якості корпоративного управління // Вісник бухгалтера і аудитора України.-2003.- № 20.-С.4-10.
7. Голов С.Ф. Концепція амортизації та їх вплив на облік та управління в сучасних умовах // Бухгалтерський облік та аудит.-2004.-№8.-С. 9-15.
8. Моссаковський В. Про управлінський облік // Бухгалтерський облік і аудит.- 2006. № 10.- С.37-44
9. Ходзицька В.В. Шляхи реформування управлінського обліку в Україні відповідно до міжнародних вимог.- Світ бухгалтерського обліку. - 1998. - № 5 (11). - С.67-68.
10. Чумаченко М. Управлінський облік в Україні // Бухгалтерський облік і аудит.- 2001.- № 6.- С. 43-47
11. Уорд Кит Стратегический управленческий учет / Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2002. – 448с.

4.3. Проблеми організації податкового обліку та формування податкової звітності

1. Герасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Податковий облік і звітність на підприємствах: Підручник.- К.: ВД «Професіонал», 2004.-448 с.
2. Єфименко Т.І., Словінська Л.Г., Ярошенко Ф.О. Податок на прибуток: концепція визначення об'єкта оподаткування. – К.: НДФІ, 2004.-192 с.
3. Ловінська Л.Г. Податковий облік – підсистема бухгалтерського обліку // Фінанси, облік і аудит : Зб. наук. праць, Вип. 3, 2004.- С. 191-197.
4. Ловінська Л.Г., Білоусова О.С. Критичний аналіз розбіжностей бухгалтерського і податкового обліку формування доходів та витрат суб'єктів господарювання в Україні // Наукові праці НДФІ. – 2003.- № 3. – С.160-167.
5. Габрук О. Відсоткові витрати в податку на прибуток як складова регулювання податкового навантаження // Бухгалтерський облік і аудит . – 2006. - № 10.- С. 51-59.
6. Данилюк И. Налоговые разницы: прогноз на будущее // Бухгалтерия.- 2007.-№13(740).-С. 35-36.
7. Корнус В. Принципи оподаткування як складова частина податкової політики держави та базис для побудови системи оподаткування // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006.-№5.-с.52-57.
8. Погорелова Н. Консолідований податок на прибуток: як нарахувати і розподілити // Все про бухгалтерський облік. -2001. - № 26. - С. 80-12.
9. Салмана Е., Крылова О. Организация налогового учета // Аудит и налогообложение. - 2002. - №8. - С. 2-60.
10. Ямборко Г. Проблеми взаємоузгодження бухгалтерського обліку і податкових розрахунків // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. - № 5. - С.19-27.

Етап 2 - це опрацювання науково-методичної літератури та

фахової преси з метою загального ознайомлення з проблемою та визначення напрямків дослідження.

Це етап так званого «швидкого» читання, яке дозволяє відповісти на питання чи варто дане джерело вивчати більш глибоко при написанні дипломної роботи. Він дозволяє визначити обсяг та перелік літератури, яка підлягає глибшому вивченню на послідуючих етапах роботи з літературними джерелами.

Основним результатом роботи з літературою на цьому етапі повинен бути підбір літератури за окремими напрямками та проблемними питаннями, що передбачаються до подальшого розгляду в роботі. Такий підбір літератури доцільно оформляти у вигляді таблиць за формою, що подана нижче (таблиця 4.3, 4.4).

Таблиця 4.3

Загальний перелік літератури для підготовки дипломної роботи

№ п/п	Автор	Назва книги	Видавництво, рік	Загальна кількість сторінок	Примітки	Посилання (сторінка)
1. Нормативні документи						
1.1.						
1.2.						
.....						
2. Підручники та посібники з теорії бухгалтерського обліку						
2.1.						
2.2.						
.....						
3. Підручники з інших облікових дисциплін						
3.1.						
3.2.						
.....						
4. Підручники та посібники з не облікових дисциплін						
4.1.						
4.2.						
.....						
5. Економічні словники						
5.1.						
5.2.						
.....						
6. Монографії з бухгалтерського обліку						
6.1.						
6.2.						
.....						

Підбір літератури за окремим напрямком дослідження або проблемним питанням

Автор	Назва книги	Видавництво, рік	Загальна кількість сторінок	Визначення (цитата)	Посилання (сторінки)

В додатках Б.1, Б.2 подано зразки підбору літератури за проблемними питаннями, що потребують з'ясування при підготовці дипломних робіт за напрямком «Організаційні та методичні аспекти розробки облікової політики підприємства».

На цьому етапі роботи з літературою також передбачається **корегування попереднього робочого плану**, який було визначено на етапі вибору теми, на предмет відпрацювання укрупненої структури - розділів роботи та їх наповнення.

Важливим елементом організації праці студента на даному етапі опрацювання літературних джерел є **складання Плану-проспекту**, що дозволяє визначити позиції для систематизації напрацьованої інформації, а також підготовки огляду літератури.

При роботі з літературою на цьому етапі слід пам'ятати, що посилання на авторські точки зору оформляються в дипломній роботі у вигляді цитат. Цитати використовуються для того, щоб без перекручень передати думку автора, для ідентифікації поглядів при зіставленні різних точок зору. Вони слугують необхідною опорою у процесі аналізу інформації. Відштовхуючись від їх змісту, можна сформулювати власні аргументи, які дозволять студенту надійно обґрунтувати зроблені висновки та надані в роботі пропозиції. Цитати можуть використовуватися і для підкріплення окремих тверджень студента.

Цитати повинні використовуватися точними, без перекручень таких, як окремі слова, що не визначають основної суті поглядів їх авторів, або висловлювання, котрі містять лише частину думки, наприклад ту, що більше

відповідає певним інтересам. Іноді в цитаті викладається точка зору не на той предмет, що розглядається у даному контексті.

Найчастіше цитати застосовують при написанні *огляду літератури* - що є важливим результатом даного етапу роботи з літературою. Основними завданнями огляду літератури є:

- ознайомлення з матеріалами за темою дипломної роботи;
- систематизація різних трактувань, їх класифікація. При цьому треба вивчити не тільки фахову літературу з «вузької» теми дипломної роботи, а й за близькими до неї темами та спорідненими спеціальностями;
- виявлення напрямів досліджень, які викликають найбільший інтерес у фаховій літературі, та проблемних питань, які на сьогодні до кінця не вирішені;
- ознайомлення з сучасним станом, проблемами та перспективами розвитку галузі до якої належить базове підприємство;

Огляд літератури підготований правильно якщо:

- 1) огляд викладається не за авторами, а за завданнями досліджень;
- 2) огляд має завершеність тобто присутні висновки, які містять систематизацію поглядів та виявлення проблемних моментів.

При побудові системи бухгалтерського обліку, аналізу та контролю дуже важливе значення має розуміння сутності та змісту економічних явищ та понять. З метою глибшого розуміння економічних категорій та понять, необхідних для розкриття проблематики дипломної роботи, на підставі опрацювання літературних джерел доцільним може бути складання *глосарію облікових понять та термінів, що пов'язані з певним економічним явищем, або окремою проблемою*, яка висвітлюється в дипломній роботі.

Зразок складання глосарію облікових понять та термінів для підготовки дипломних робіт за напрямком «Балансове узагальнення як елемент методу бухгалтерського обліку та його використання в діяльності досліджуваного підприємства» подано в додатку В. Якісно і добросовісно підготовлений глосарій може бути корисним студенту не лише під час підготовки

дипломної роботи, а й у його фаховій діяльності.

Етап 3 уособлює специфічний характер кваліфікаційних робіт з обліку та аудиту. Він полягає в підборі та опрацювання нормативно – законодавчих документів, що регламентують методологію та процедуру обліку, аналізу та аудиту.

Результатом відпрацювання цього етапу є підбір та систематизація нормативних документів відповідно до предмету, мети дослідження та особливостей діяльності базового підприємства (установи). Така систематизація може здійснюватися за різними критеріями, а саме:

- терміном прийняття документу;
- галузевою приналежністю;
- сфера застосування;
- юридичною силою;
- змістом документів;
- інше.

Основними результатами даного етапу роботи з літературою повинно бути *складання систематизованого переліку нормативних документів*, а також *розробка номенклатури законодавчої бази*.

Систематизований перелік нормативних документів подається як правило в табличній формі. У таблиці 4.5 представлено приклад табличного узагальнення нормативних документів, що регламентують трактування термінів «найм», «оренда», «прокат», «лізинг», які є об'єктом опрацювання при підготовці дипломних робіт за напрямком «Облік, аналіз та аудит основних засобів».

Результати опрацювання нормативно-законодавчої бази можуть бути представлені також схематично. На рисунку 4.1 подано приклад схематичного узагальнення нормативних документів, які регламентують визначення прибутку, що є необхідним при написанні дипломних робіт за напрямком «Облік, аналіз та контроль формування та розподілу прибутку».

Таблиця 4.5

Визначення термінів «найм», «оренда», «прокат», «лізинг»

Вид	Джерело	Визначення
ДОГОВІР НАЙМУ	Цивільний кодекс України	Наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно у користування за плату на певний строк
ОРЕНДА	Закон «Про оренду державного та комунального майна»	Строкове платне користування майном, що ґрунтується на договорі, яке необхідне орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності
	ПСБО 14 «Оренда»	Угода, за якою орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку
ДОГОВІР ОРЕНДИ	Господарський кодекс України	Коли одна сторона (орендодавець) передає іншій стороні (орендареві) за плату на певний строк у користування майно для здійснення господарської діяльності
ДОГОВІР ПРОКАТУ	Цивільний кодекс України	Передача або зобов'язання передачі рухомої речі наймачеві у користування за плату на певний строк наймодавцем, який здійснює підприємницьку діяльність з передання речей у найм
ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ	Закон України «Про фінансовий лізинг»	Вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу, за яким лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі)
ЛІЗИНГ	Господарський кодекс України	Це господарська діяльність, націлена на інвестування власних або залучених фінансових засобів, яка визначається в передачі за договором лізингу одній стороні (лізингодавачем) у виключне користування другій стороні (лізингоодержувачу) на визначений строк майно, яке належить лізингодавачу або куплене ним у власність (господарська діяльність) за дорученням або за згодою лізингоотримувача у відповідного постачальника (продавця) майна, за умовою сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів
ДОГОВІР ЛІЗИНГУ	Цивільний кодекс України	Коли одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингоодержувачеві) у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг), на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі)

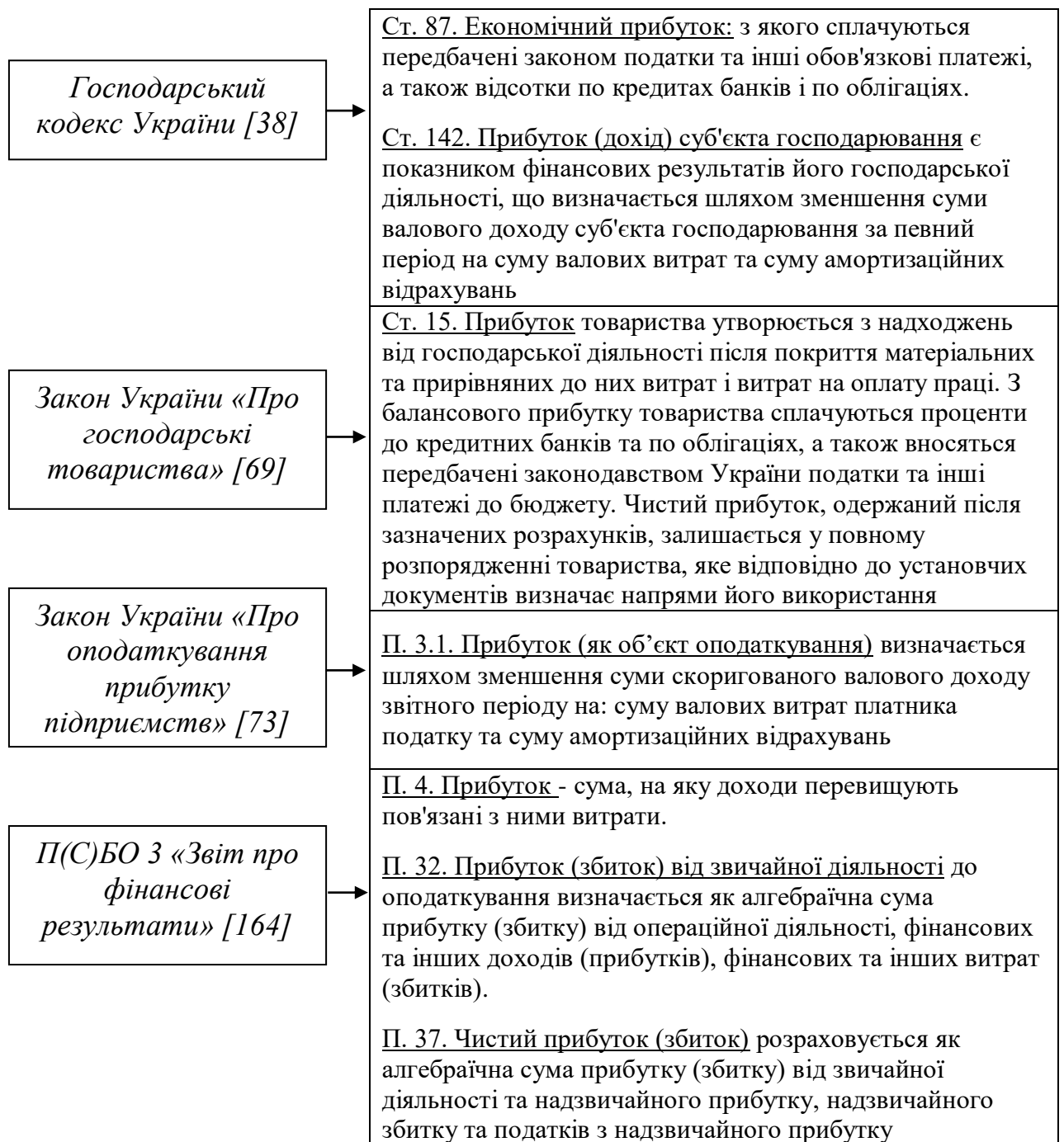

Рис. 4.1. **Нормативне регламентування визначення прибутку**

Етап 4 полягає в роботі з літературою на протязі всього часу підготовки дипломної роботи. Цей етап передбачає більш глибоке вивчення наявної літератури, переходячи від простого матеріалу до складнішого. При цьому треба починати з підручників, книг, згодом – статті. Спочатку вивчати вітчизняні джерела, а потім іноземну літературу. Фактично цей етап роботи з літературою продовжується на протязі всієї роботи над дипломним

дослідженням, особливо при підготовці розділів основної частини. Основним його результатом є *систематизація відібраної на попередніх етапах літератури*.

Важливим результатом роботи з літературою на цьому етапі повинно бути *табличне оформлення систематизованих точок зору авторів* на те чи інше питання чи проблему. Такі табличні матеріали слугують основою при написанні відповідних розділів. Вони можуть вноситися на захист в якості роздаткового матеріалу.

При цьому важливим є правильне визначення критеріїв систематизації інформації. Вони повинні визначатися метою та завданнями дослідження, що проводиться в дипломній роботі, та забезпечувати формулювання відповідних висновків стосовно:

- ступеню дослідженості проблеми у вітчизняній та зарубіжній фаховій літературі;
- наявності невирішених на сьогодні проблем або окремих частин загальної проблеми;
- історичного аспекту розвитку облікових категорій, методів та теорій.

Табличне оформлення систематизованих точок зору авторів може здійснюватися:

- за джерелами інформації;
- за обліковими школами;
- за змістом визначень ;
- за часом дослідження;
- за проблемними моментами;
- тощо.

У таблиці 4.6 подано приклад табличного узагальнення за джерелами інформації літератури стосовно трактування терміну дивіденди, що є важливим об'єктом дослідження при написанні дипломної роботи за напрямком «Облік та аналіз формування та використання фінансових результатів».

Таблиця 4.6

Трактування терміна «дивіденди» в літературі

№	Джерело	Визначення
<i>У нормативно-правових документах</i>		
1	П. 1.9 Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств»	Платіж, який здійснюється юридичною особою – емітентом корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав у зв'язку з розподілом частини прибутку такого емітента, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку
2	П. 4 П(С)БО 15 «Дохід»	Частина чистого прибутку, розподілена між учасниками (власниками) відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства
3	П. 1.1 розділу II Постанови правління Нацбанку України «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків»	Частка прибутку акціонерного товариства, яка розподіляється між акціонерами у вигляді доходу відповідно до кількості та видів акцій, що їм належать
4	П. 4 Роз'яснення Головного Управління Держслужби при Кабміні України «Декларування доходів державних службовців»	Платіж, який здійснюється юридичною особою на користь декларанта (члена сім'ї декларанта) – власника корпоративних прав (довірених осіб власника), емітованих такою юридичною особою, у зв'язку з розподілом частини її прибутку
<i>В енциклопедіях</i>		
5	Банківська енциклопедія / Під ред. А.М. Мороза. – К.: Ельтон, 1993. – 327с.	Частка прибутку акціонерного товариства, який щорічно розподіляється серед акціонерів після сплати податків, відрахувань на розширення виробництва, поповнення резервів (
6	Економічна енциклопедія: у трьох томах Т.1 / Відп. ред. С.В. Мочерний. – К.: ВЦ «Академія», 2000. – 864 с.	(лат. <i>dividendus</i> – те, що слід поділити) – дохід, який отримує власник акції за рахунок прибутку акціонерного товариства; частина прибутку, яка щорічно розподіляється між акціонерами залежно від кількості придбаних акцій; дивіденд капіталізований – дивіденд, що спрямовується на збільшення основного капіталу
<i>В економічних словниках</i>		
7	Економічний тлумачний словник: власність, приватизація, ринок цінних паперів / Л.М.Алексеєнко – Т.: Астон, 2003. – 672 с.	Частина чистого прибутку, розподілена між власниками інвестицій відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства
8	Економічний словник – К.: «Максимум», 2000.	(лат. <i>dividendus</i> – те, що слід поділити) – дохід, одержаний власником акції за рахунок прибутку акціонерного товариства
9	Іфтемічук В.С., Іфтемічук М.В. Економічний словник – довідник. – Чернівці: «Прут», 1997. – 240 с.	(лат. – те, що треба поділити) – частина прибутку акціонерного товариства, яку щорічно розподіляють між акціонерами за їхніми акціями і яка залежить від величини чистого прибутку і кількості акцій

Продовження таблиці 4.6

10	Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. – К.: Т-во Знання, КОО; Л.: Вид-во Львів. банк. ін-ту НБУ. – 4-те вид. випр. та доп. – С. 203.	Доходи, отримувані суб'єктом оподаткування за корпоративними правами у вигляді частини прибутку юридичної особи, включаючи доходи, нараховані як проценти на акції чи на внески до статутних фондів
11	Большой бухгалтерский словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. - М.: Ин-т новой экономики, 1999. – 574 с.	Часть общей суммы чистой прибыли акционерного общества, распределяемая между акционерами в соответствии с имеющимися у них акциями
<i>В обліковій літературі</i>		
12	Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Навч. посібник. – К.: Центр навч. літ-ри, 2003. – 524 с.	Платіж, який здійснюється юридичною особою на користь власників (довіrenих осіб власника) корпоративних прав, емітованих такою юридичною особою, у зв'язку з розподілом частини її прибутку
13	Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Т.: Карт-бланш, 2002. – 628 с.	Доходи, які отримують за корпоративними правами у вигляді частини прибутку, включаючи доходи, нараховані як проценти на акції, придбані в юридичних осіб чи на внески до їх статутних капіталів

Велике значення має обробка записів у міру їх накопичення. Тут потрібно виявити максимальну організованість, яка межує з педантизмом. За систему зберігання записів можна взяти попередній робочий план дипломної роботи. Корисно для кожного її розділу завести окрему папку, куди складати всі виписки стосовно цього розділу в послідовності, що відповідає викладенню матеріалу.

Одночасно матеріал треба систематизувати, тобто розмістити відповідно до плану, вилучити зайве. Подальша обробка матеріалу повинна дати відповідь на питання щодо повноти зібраної інформації, чи досить її для роботи.

Вивчаючи літературу, студент не повинен намагатися тільки запозичити матеріал. Паралельно необхідно обдумати знайдену інформацію. Цей процес має тривати протягом усієї роботи над темою, тоді власні думки, які виникли в ході знайомства із чужими працями, стануть основою для отримання нового знання.

Вивчаючи літературні джерела, треба стежити за оформленням виписок, щоб надалі ними було легко користуватися. Працюючи над окремим питанням або розділом, слід постійно бачити його зв'язок із проблемою загалом, а розроблюючи широку проблему— вміти розділяти її на частини, кожна з яких продумувати в деталях. Можливо, частина отриманої інформації виявиться непотрібною. Дуже рідко вона використовується повністю. Тому потрібен ретельний її відбір.

Вищевикладені міркування з приводу роботи над літературою та процедури формування плану дипломної роботи фахівців з обліку та аудиту узагальнено в таблиці 4.7.

Таблиця 4.7

Етапи роботи з літературою та складання плану дипломної роботи

Робота з літературою			Робота по формуванню плану
Етапи	Зміст	Результат	
I	Підбір літератури	Бібліографія; Розширена бібліографія	Попередній робочий план; План-рубрикатор
II	Опрацювання науково-методичної літератури та фахової преси з метою загального ознайомлення з проблемою та визначення напрямків дослідження («швидке» читання)	Підбір літератури за окремими напрямками та проблемними питаннями; Огляд літератури; Глосарій	Уточнений Робочий план;
III	Підбір та опрацювання нормативно-законодавчих документів, що регламентують методологію та процедуру обліку та аудиту	Систематизований перелік нормативних документів; Розробка номенклатури законодавчої бази	План-проспект
IV	Більш глибоке вивчення літературних джерел та їх групування відповідно до структури роботи та проблемних моментів	Систематизація літературних джерел (картотека, папки); Табличне оформлення систематизованих точок зору на те чи інше питання, проблему; Розробка схем, рисунків, що ілюструють результати дослідження	Загальний План-схема; Розгорнутий План-схема за розділами роботи; Остаточний план дипломної роботи

Така поетапна робота по опрацюванню літературних джерел та

формуванню структури дипломної роботи дозволяє відпрацювати чіткий план та максимально ефективно організувати роботу по досягненню поставлених при написанні роботи мети та завдань.

5. Методичне забезпечення виконання самостійної роботи студентів по кафедрі бухгалтерського обліку

1. Методичні рекомендації по виконанню завдань для СРС з бухгалтерського обліку для студентів спеціальності 6.050106 «Облік і аудит» / автори-укладачі: Пальчук О.В., Нечай Н.М., Іванченко В.О. – Кіровоград: КНТУ, 2012.-24 с. Електронний ресурс.
2. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів з використанням комп'ютерної технології для студентів напряму підготовки 6.050106 «Облік і аудит» / автори-укладачі: Пальчук О.В., Савченко О.С., Сімова Л.О., Іванченко В.О. – Кіровоград: КНТУ, 2012.-24 с. Електронний ресурс.
3. Методичне забезпечення формування структурологічної будови та оформлення результатів дослідження при виконанні індивідуальних завдань для самостійної роботи студентів за фаховим спрямуванням «Облік і аудит» / автори-укладачі: Пальчук О.В., Савченко В.М., Кононенко Л.В., Барабаш Л.О. – Кіровоград: КНТУ, 2012.-48 с. Електронний ресурс.
4. Пальчук О.В., Савченко В.М., Тошина Н.М. Маркетинг і бухгалтерський облік маркетингової діяльності. Навчальний посібник з грифом МОН / К-д.: «Подіум», 2008.-ISBN 978-966-8559-22-8. - 228 с.
5. Організаційне та методичне забезпечення виконання дипломних робіт з обліку та аудиту: навчальний посібник з грифом МОН/ За ред. Савченко В.М., Пальчук О.В.- Кіровоград: видавництво ТОВ «КОД», 2009.- 280 с.
6. Облікова політика: навч. посіб. / В.М.Савченко, О.В.Пальчук, Л.В.Саловська та ін. ; за ред. Г.М.Давидова. – К.: Знання, 2010. – ISBN 978-966-346-607-1. - 479 с.

6. Список рекомендованої літератури

1. Андрушак Є.М. Діагностика банкрутства українських підприємств // Фінанси України.– 2004. - № 9. – С. 118-124.
2. Баскаков А.Я., Туленов Н.В. Методология научного исследования: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
3. Бетге Йорг . Балансоведение / Пер. с нем.; Науч. ред.. В.Д. Новодворский. – М., 2000. – 454с.
4. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
5. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / К.: КНЕУ, 2000. – 692 с.
6. Велш Г.А., Шорт Д.Г. Основы финансового обліку / Пер з англ. О. Мінін, О. Ткач. – К.: Основи, 1997. – 943 с.
7. Гаршина О.К., Бурлуцький С.В. Виконання дипломних робіт спеціалістів економічного профілю: Навчальний посібник.-К.: Центр учбової літератури, 2007.-136с.
8. ДСТУ3008-95. Документація. Звіти в сфері науки й техніки.- К.: Держстандарт України,1997. - 37с.
9. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. – Узд. испр и доп. / Пер. с англ. – М., 2004. – 320 с.
10. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент. - М.: Финансы и статистика, 2001. – 768 с.
11. Ковалев В.В. Финансовый учет и анализ: концептуальные основы. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 720 с.
12. Кравцова Т.Н. Диагностика банкротства предприятий / Сумской гос. аграрный ун-т. – Сумы: Университетская книга, 1998. – 26 с.
13. Кузнецов И.Н. Диссертационные работы: Методика подготовки и оформления: Учебно- методическое пособие / Под общ. ред.. докт. экон.

- наук, проф. Н.П. Иващенко. – М.: Издательско – торговая корпорация «Дашков и К», 2003. – 426 с.
14. Кундря-Висоцька О.П. Організація обліку: Навч. посібник. – К., 2007. – 223с.
  15. Кутер М.И. Теория бухгалтерського учета. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 592 с.
  16. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія і методологія, перспективи розвитку. – Житомир, 2005. – 548с.
  17. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій // Агентство з питань банкрутства // Електронна бібліотека „Юрист–плюс”. – К.: ЦКТ, 1999.
  18. Методологія наукових досліджень: Навч. посібник / А.М. Єріна, В.Б. Захожай, Д.А. Єрін. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 212с.
  19. Методологія та методика економічних досліджень (виконання та оформлення рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт, тез, виступів, статей, дисертацій з економіки та бухгалтерського обліку): Навч. посібник / П.М. Гарасим, Г.П. Журавель, П.Я. Хомин. – Тернопіль: Астон, 2006.- 414с.
  20. Метьюс М.Р., Перера М.Х.Б. Теория бухгалтерского учета: Учебник / Пер. с англ.; Под ред.. Я.В. Соколова, И.А. Смирновой. – М., 1999. – 663 с.
  21. Наринян А.Р., Поздеев В.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие. – К.: Узд- во Епроп. ун-та, 2002. – 110 с.
  22. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навч. посібник/ Н.М. Малюга; ред.: Ф.Ф. Бутинець.- Житомир: ПП»Рута». 2003.-476с.
  23. Нидлз Б., Андерсен Х., Колдуэл Д. Принципы бухгалтерского учета / Пер. с англ.; Под ред.. Я.В. Соколова . – 2-е узд. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 496 с.
  24. Николаева О.Е., Алексеева О.В. Стратегический управленческий учет. – М., 2003.-304 с.

25. Основи наукових досліджень в економіці: навч. посібник/ Ю.В. Макагон, В.В. Пилипенко.- 2-е вид.- Донецьк: Альфа-прес, 2007. – 144 с.
26. Основи наукових досліджень: навч. посібник / В.В. Свердан, М.Р. Свердан.- Чернівці: Рута, 2006. - 352с.
27. Основи наукових досліджень: навч. посібник/ В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв, Ред. В.О. Дроздов. - 3-ге вид. перероб. і доп. - К.: ВД «Професіонал», 2005.-240с.
28. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник / В.Г. Петрук, Є.Т. Володарський, В.Б. Мокіл. - Вінниця: УНІВЕРСУМ - Вінниця, 2006. - 144 с.
29. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Т.: Карт-бланш, 2002. – 628 с.
30. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управління підприємством. – К., 2006. – 526с.
31. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник.- К.: КНЕУ, 2004.- 412 с.
32. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник / За ред. проф. Б.І. Валуєва. – Одеса: ОДЕУ; «Принт Майстер».2001. – 256 с.
33. Узун В. Механізми участі інвесторів у фінансовому оздоровленні неплатоспроможних сільськогосподарських підприємств Росії // Економіка України. – 2002. - № 6. – С. 59 – 69.
34. Управління фінансовою санацією: Навчальний посібник / Грачов В.І., Косарева І.П., Прохорова В.В., Кузенко Т.В. – Х.: ВД „Інжек”, 2004. – 208 с.
35. Фаріон І.Д., Перезовова І.В. Організація обліку, контролю і аналізу: Навчальний посібник/ За ред. І. Д. Фаріон. - Тернопіль, 2004. – 487 с.
36. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Бухгалтерський управлінський облік: Навч. посібник. – Тернопіль: ЕК. Думка, 2003.- 566с.
37. Финансовое управление компанией / Общ. ред. Е.В. Кузнецовой. – М.: Фонд «Правовая культура», 1995. – 383 с.

38. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник: / За ред.. проф. Г.Г.Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
39. Хендриксен Е.С., Ван Бреда М.Ф. Теория бухгалтерського учета / Пер. с англ. под. ред. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 453 с.
40. Швец В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. – К. : Знання-Прес, 2003. – С. 14.
41. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С., Негашев Е.В. Методика фінансового аналізу. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА – М, 2001. – 208 с.
42. Шеремет А.Д., Суйц В.П. Аудит: Учебн. пособие. – М.: Инфра- М., 1995. – 240 с.

7. Інформаційні ресурси

1. Комп'ютерні інформаційні системи Гросбух, Ліга.
2. Мережа Internet. Рекомендовані сайти:

Адреса	Зміст матеріалів
http://sts.gov.ua	Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій
http://search.ligazakon.ua	База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення обліку
http://www.minjust.gov.ua	Нормативно законодавчі акти Міністерства юстиції України
http://www.kirstat.kr.ua	Нормативно правова база, статистична інформація, бланки звітної документації до органів статистики
http://www.minfin.gov.ua	Загальні засади організації бухгалтерського обліку, нормативно законодавчі акти з облік у державному секторі, підприємницької діяльності, міжнародні стандарти
http://www.bank.gov.ua	Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. періодичні видання НБУ
http://www.dkzr.gov.ua	Офіційний сайт Державного агентства земельних ресурсів України
http://udfpfg.org.ua	Офіційний Інтернет сайт Українського державного фонду підтримки фермерських господарств
www.buhgalteria.com.ua	Бланки бухгалтерської та податкової звітності
www.balance.ua	Анонс нормативно-законодавчої бази, консультації, щодо ведення бухгалтерського та податкового обліку
dtk.com.ua	Бухгалтерські бланки, консультації з постановки обліку, роз'яснення, щодо дотримання податкового законодавства
www.vobu.com.ua	нормативно законодавча база, бланки бухгалтерського обліку та фінансової звітності, консультації
kazna.ucoz.ua	Нормативно законодавча база, бланки бухгалтерського обліку та фінансової звітності, консультації з проблем обліку в бюджетних установах

http://www.ukravtodor.gov.ua	Нормативно-правові документи у галузі дорожнього господарства
www.buh-galter.info	Інформаційно-аналітичний портал про бухгалтерський облік в Україні. Статі по бухгалтерському та податковому обліку, довідкова інформація, нормативні документи.
http://www.nbu.gov.ua	Нормативні акти України, дисертаційні автореферати, науково електронна бібліотека
http://pro-u4ot.info	інформація з різних джерел, що стосуються бухгалтерського обліку, аудиту, економіки, фінансів.
www.komuna.lviv.ua	Консультації з ведення обліку

ДОДАТОК А.1

Розширена бібліографія загальноекономічної літератури та підручників з бухгалтерського обліку з проблем трактування сутності та класифікації бухгалтерських рахунків

Автор	Назва книги	Видавництво, рік	Загальна кількість сторінок	Примітки	Посилання (сторінки)
Бутинець Ф.Ф.	Бухгалтерский учет в зарубежных странах	Ж.: ЧП «Рута», 2005	640	Порівняльна характеристика Плану рахунків в різних країнах	256-285
Бутинець Ф.Ф.	Бухгалтерський словник	Ж.: ПП «Рута», 2001	224	Активно-пасивні рахунки	9, 194
Завгородній А. Г	Фінансовий словник.	Львів: Центр Європи, 1997	576	Визначення рахунків	327
Іфтемчук В.С	Економічний словник-довідник	Чернівці: Прут, 1997	240	Визначення рахунків	191
Коломойцев В.Е	Універсальний словник економічних термінів	К.: Молодь, 2000	384	Тлумачення позабалансових рахунків	274
Копоруліна В.М.	Російський тлумачний словник економічних термінів та український тлумачний словник економічних термінів	Х.: Єдинорог, 2001	448	Класифікація рахунків	356
Кужельний М.В.	Теорія бухгалтерського обліку	К.: КНЕУ, 2001.	334	Взаємозв'язок рахунків з балансом	222
Лень В.С.	Бухгалтерський облік в Україні: Основи та практика	К.: Центр навчальної літератури, 2004	575	Побудова Плану рахунків	147, 158
Маляревський Ю.Д.	Облік у зарубіжних країнах	Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003	163	Ведення рахунків бухгалтерського обліку в різних країнах	27-42, 51
Пархоменко В.С.	Бухгалтерський облік і аудит	К.: Знання, 2000	80	Кореспонденція рахунків	7
Пархоменко В.С.	Бухгалтерський облік і аудит	К.: Знання, 2000	80	Удосконалення Плану рахунків	3

Пушкар М.С.	Філософія обліку	Т.: Карт-бланш, 2002	157	Трактування рахунків різними авторами	89
Пушкар М.С.	Історія обліку та контролю господарської діяльності	Т.: Карт-бланш, 2003.	224	План рахунків та його характеристика	124-132
Скирпан О.П.	Бухгалтерський облік	Т.: Економічна думка, 2002	496	Структура бухгалтерського рахунку	132-140
Сліпушенко О.О.	Політичний і фінансово-економічний словник	К.: Криниця, 1999	390	Визначення рахунку	280-282
Сопко В.В	Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії	ТОВ «Видавничий дім Професіонал» Київ, 2004.	180	Класифікація рахунків	92-112
Сопко В.В.	Бухгалтерський облік	К.: КНЕУ, 2000	578	Суть та будова рахунку	224-230, 238
Усач Б.Ф.	Теорія бухгалтерського обліку	К.: Знання, 2004	301	Побудова рахунків	45-89
Хендриксен Є.С.	Теорія бухгалтерського учета	М.: Финансы и статистика, 2000	574	Економічний зміст рахунку	68-110
Чабанова Н.В.,	Бухгалтерський фінансовий облік	К.: Академія, 2002	459	Принципи побудови рахунків	89-101
Чижевська Л.В.	Методика викладання обліково-вих дисциплін	Житомир: ПП «Рута», 2003	504	Поняття рахунків та їх класифікація	78-87
Швець В.Г.	Теорія бухгалтерського обліку	К.: Знання, 2004	444	Сутність рахунків бухгалтерського обліку	122-128

ДОДАТОК А.2

Розширена бібліографія загальноекономічної літератури, підручників з бухгалтерського обліку та фахової періодики по проблемам формування облікової політики

Автор	Назва книги	Видавництво, місто, дата	Загальна кількість сторінок	Примітки	Посилання (сторінка)
В.С.Лень	Організація бухгалтерського обліку	К.:Центр навчальної літератури 2006р.	696с.	- поняття облікової політики; - класифікація розділів облікової політики; - склад та основні елементи облікової політики; - облікова політика щодо управлінського обліку;	с.189-222
М.В. Кужельний	Теорія бухгалтерського обліку	К.:КНЕУ 2001р.	334с.	Визначення суті облікової політики	с.318-319
Усач Б.Ф.	Теорія бухгалтерського обліку	К.:Знання, 2004р.	301с.	Підприємство повинне висвітлювати обрану облікову політику шляхом опису: принципів оцінки статей звітності; методів обліку окремих статей звітності;	с.204
Ф.Ф. Бутинець	Організація бухгалтерського обліку	Житомир:ЖІПІ,2001р	576с.	- формування облікової політики підприємства; - порядок розробки робочого плану рахунків;	с.47-69
Швець В.Г.	Теорія бухгалтерського обліку	К.:Знання, 2004р	447с.	Загальні питання облікової політики	с.289-292
Шепітько Г.Ф.	Теорія бухгалтерського обліку	К.:Європейський університет 2003р.	269с.	Визначення облікової політики	с.89
Зоріна В.Н.	Фінансова звітність підприємств	К.:Центр навчальної літератури 2005р.	200с.	При формуванні облікової політики підприємства слід орієнтуватись на діючі стандарти та інші нормативні документи.	С.17
Житний П.	Бухгалтерський облік та аудит,№3	К.:Преса України 2005р.	65с.	Проблеми формування облікової політики та їх вирішення	с.19-22
Житний П.	Бухгалтерський облік та аудит,№4	К.:Преса України 2005р.	65с.	Принципи формування облікової політики	с.25-28
Житний П.	Бухгалтерський облік та аудит,№3	К.:Преса України 2006р.	65с.	Організаційно методологічні засади формування облікової політики	с.3-10
Житний П.	Бухгалтерський облік та аудит,№1	К.:Преса України 2006р.	65с.	Системний аспект облікової політики	с.62-64

Продовження ДОДАТКУ А.2

Л. Пантелійчук	Бухгалтерський облік та аудит, №12	К.:Преса України 2004р.	65с.	Підходи до формування облікової політики підприємства	с.25-28
Л. Пантелійчук	Бухгалтерський облік та аудит, №9	К.:Преса України 2002р.	65с.	Формування облікової політики – важливий етап роботи підприємства	с.3-11
Мумінов – Савіна Г.	Бухгалтерський облік та аудит, №2	К.:Преса України 2001р.	65с.	Перевірка облікової політики банку та дотримання її вимог законодавства	с.58-81
Пархоменко В.	Бухгалтерський облік та аудит, №9	К.:Преса України 2001р	65с.	Глосарій термінів П(с)БО стосовно облікової політики	с.8
Стефанюк І.Б.	Економіка України, №4	К.:Преса України 2006р.	60с.	Регламентування облікової політики	с.22-29
Чумакова О.	Економіка. Право. Фінанси., № 4	К.: Ексмо Прес 2002р.	60с.	Методичний аспект облікової політики підприємства	с.25
Ямборко Г.	Бухгалтерський облік та аудит, №6	К.:Преса України 2001р.	65с.	Вплив облікової політики на фінансовий результат та оподаткований прибуток підприємства	с.23-28

ДОДАТОК А.3

Розширена бібліографія підручників з бухгалтерського обліку та фахової періодики з проблем стандартизації бухгалтерського обліку

Автор	Назва книги	Видавництво, рік	Загальна кількість сторінок	Примітки	Посилання (сторінки)
Бутинець Ф.Ф.	Теорія бухгалтерського обліку	Житомир: ПП «Рута», 2000	640	Сутність стандартизації бухгалтерського обліку в Україні	500-501
В.Сопко, З.Гуцайлюк, М.Щирба, М.Бенько	Бухгалтерський облік	Тернопіль: Астон, 2005	496	Необхідність стандартизації бухгалтерського обліку	213-214
М.Г. Гайдай, А.П. Шаповалова	Історія розвитку бухгалтерського обліку	К.: Київ держ. торг.-екон. ун-т, 2000.	26	Передумови виникнення стандартизації бухгалтерського обліку	13-14
Лень В.С.	Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика	К.: Центр навчальної літератури, 2006.	556	Практичне значення стандартизації бухгалтерського обліку в Україні	416-417
Нидлз Б.И. и др.	Принципы бухгалтерского учёта	М.: Финансы и статистика, 1997.	496	Зарубіжна практика стандартизації бухгалтерського обліку	298
Пушкар М.С.	Історія обліку та контролю господарської діяльності	Тернопіль: Карт-бланш, 2003	233	Передумови стандартизації бухгалтерського обліку	34-36
Соколов Я.В.	Очерки по истории бухгалтерского учёта	М.: Финансы и статистика, 1991.	400	Передумови стандартизації бухгалтерського обліку	200
Усач Б.Ф., Шурпенкова Р.К.	Теорія бухгалтерського обліку	К.: Знання, 2004.	304	Міжнародні та національна стандартизація бухгалтерського обліку	198-201
Швець В.Г.	Теорія бухгалтерського обліку	К.: Знання-Прес, 2004.	448	Моделі бухгалтерського обліку, стандартизація	333

ДОДАТОК А.4

Розширена бібліографія підручників з бухгалтерського обліку та фахової періодики за проблематикою ролі економічної служби в формування облікової політики підприємства

Автор	Назва	Видавництво	Загальна кількість сторінок	Примітки	Посилання (сторінки)
Бородкін О.	Внутрішньогосподарський облік: концепція і організація // Бухгалтерський облік і аудит, №2	К.: 2001р.	56	Роль економічної служби в Україні	45-43
Валуєв Б.І.	Теорія бухгалтерського обліку	Одеса: ОДЕУ, «Принтмайстер», 2001р.	256	Складові облікової політики	169-173
Житний П.	Науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит» // Формування облікової політики підприємства, №3	Київ: ТОВ «Екаунтинг», 2006р.	64	Спеціалізація підрозділу з формування облікової політики	3-10
Іванов С.	Щотижневик «Дебет, кредит, облікова політика», №4	Київ: 2001р.	64	Зміст додатків до наказу про облікову політику	26-46
Кужельний М.В., Лінник В.Т.	Теорія бухгалтерського обліку	КНЕУ, 2001р.	334	Облікова політика підприємства	206-213
Кузьмінський А.М.	Теорія бухгалтерського обліку	К.: «Вища школа» 1990р.	310	Роль облікової політики	98-125
Пархоменко В.М.	Бухгалтерський облік в Україні	К.: В-во «Лібра» ООО, 1996р.	423	Економічна служба в формуванні облікової політики	156-173
Чалий І.	Газета української бухгалтерії // Бухгалтерія, №47	Київ: 2005р.	82	Формат облікової політики (Альтернатив і облікової політики)	33-38

ДОДАТОК Б.1

Погляди авторів на трактування принципів ведення бухгалтерського обліку та облікової політики

Автор	Джерело	Короткий зміст або окремі важливі положення	Посилання
Житний П.	Організаційно-методологічні засади формування облікової політики підприємства/ Бухгалтерський облік та аудит. 2006 рік № 3. С. 3-9	Облікова політика ґрунтується на основному принципі ринкової економіки – свобода підприємницької діяльності в межах правового поля. Під час формування облікової політики керуються принципами бухгалтерського обліку, а також загальнонауковими принципами: системність, комплектність, науковість і обґрунтованість, ефективність, планованість.	С.8
Житний П.	Принципи формування облікової політики /Бухгалтерський облік та аудит.-2005.-№4.- С.25-28	При розробці облікової політики необхідно керуватися не тільки специфічними, властивими бухгалтерському обліку принципами , а й загальними організаційно-управлінськими, які впливають на вибір істотних чинників і характеризують зв'язки внутрішніх господарських процесів із зовнішнім середовищем. Найважливішими принципами для формування облікової політики є: системність, комплектність, науковість і обґрунтованість, ефективність, планованість і динамізм, профілактика, неперервність, «селекція», сумісність особистих, регіональних, державних інтересів.	С.26
Рузмайкіна І.В.	Формування облікової політики підприємства: принципи, проблемні питання, критерії оцінки варіантів // Формування ринкових відносин в Україні. – К. – 2005. Вип. 7(50). С. 32-38	Облікова політика – це сукупність довготривалих заходів, переважно стратегічного значення, що мають за мету суттєвий розвиток системи управління та забезпечення динамічного функціонування всіх її частин, у тому числі обліку відповідно до чинного законодавства та змін, які відбуваються у зовнішньому середовищі. Принципи формування облікової політики: актуальність, системність, варіантність, стабільність програми та ефективність.	С.35
Житний П.	Системний аспект облікової політики/ Бухгалтерський облік та аудит.-2006 рік №1. С. 62-65	Системний підхід щодо формування облікової політики первісно визначає необхідність підпорядкування її загальним інтересам управління підприємством і водночас зберігання своєї єдності. При кроці «вгору» формування облікової політики відбувається з орієнтацією на розвиток обліку зовнішніх чинників вищого рівня, а при кроці «вниз» метою виступає упорядкування внутрішнього складу чинників та системи їх обліку.	С.63

Карпенко І.Л.	Облікова політики підприємства: від стандартів до практики/ Держава та регіони 2002 рік № 4. С. 222-227	<p>При розробці облікової політики необхідно керуватися такими принципами, викладеними в Законі про бухгалтерський облік і П(С)БО № 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - автономності; - послідовності; - безперервності діяльності; - обачності; - повного висвітлення; - нарахування та відповідності доходів і витрат; - превалювання змісту над формою; - періодичності; - історичної (фактичної) собівартості; - єдиного грошового вимірника. 	С. 222
---------------	---	--	--------

Трактування змісту, структури та проблем пов'язаних з формуванням наказу з облікової політики різними авторами

Автор	Джерело	Короткий зміст або окремі важливі положення	Посилання
Ямборко Г.	Вплив облікової політики на фінансовий результат і оподатковуваний прибуток підприємства /Бухгалтерський облік та аудит.-2001.- № 6.- С. 23-28	Облікова політика – одне з найважливіших питань бухгалтерського обліку, правильне формування якого сприяє достовірному визначенню фінансового результату. Облікова політика повинна бути закріплена розпорядчим документом (наказ, розпорядження) керівника підприємства. Такий документ має бути виданий до початку нового фінансового року. Складає наказ головний бухгалтер (фінансовий директор), який несе відповідальність за його формування. Керівник затверджує наказ про облікову політику і несе відповідальність за його зміст і виконання.	С.24
Хом'як Р. Л.	Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. – 3-ге вид., доп. І перероб. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2004. – 912с.;	Зміст облікової політики оформлюється спеціальним наказом або розпорядженням про облікову політику, що затверджується керівником підприємства. Важливим аспектом формування наказу про облікову політику є розкриття методики ведення обліку окремих фактів господарської діяльності, щодо яких чинні стандарти та інші нормативні акти не містять конкретних рекомендацій щодо правил їх обліку.	С.76
Житний П.	Організаційно-методичні засади формування облікової політики підприємства /Бухгалтерський облік та аудит.-2006.- №3.- С. 5-9	Автор виділяє 7 етапів формування облікової політики, першим з яких є організаційний. Він передбачає: прийняття рішень власником (власниками) щодо створення виконавчого органу, складу суб'єктів управління та формування розпорядчого документа про облікову політику; закріплення функцій, обов'язків та повноважень за фахівцями виконавчого органу; встановлення порядку взаємодії між виконавчим органом і службами, посадовими особами на одному рівні і між рівнями управління і обліку у виробничій системі; визначення служб і посадових осіб, відповідальних за облік, якісне і своєчасне складання та подання фінансової звітності, а також осіб, які мають право підпису первинних документів; встановлення відповідальності за порушення облікової політики підприємства тощо.	С.7
Житний П.	Системний аспект облікової політики /Бухгалтерський облік та аудит.-2006.- № 1.- С. 62-65	Головним завданням облікової політики за системного підходу є забезпечення вибору суб'єктами господарювання порядку: <ul style="list-style-type: none"> - дослідження стану зовнішнього середовища та його впливу на господарські процеси; - оцінки стану внутрішнього середовища виробництва; - прогнозування тенденцій економічного, технічного, соціального розвитку виробничої системи; - побудови фінансово-господарської стратегії розвитку підприємства; - формування початкового стану господарства та передумов господарського обліку його активів; 	С.63

Продовження ДОДАТКУ Б.2

Кирилов С.	Наказ про облікову політику//Податки та бухгалтерський облік.- 2005.-№100.- С.29-36	Облікова політика як й інші внутрішні питання конкрет-ного підприємства, має бути оформлено в одному його розпорядчих документів – наказі про облікову політику . При цьому складання та оформлення наказів звичайно займаються спеціалісти уповноважені праців-ники підприємства (юрист-консульт, фахівець відділу бізнес-процесів тощо), яким при підготовці наказу про облікову політику не обійтися без бухгалтера. Не рідкість також і самостійна підготовка бухгалтером такого наказу.	С.29
Пантелійчук Л., Байло І.	Формування облікової політики підприємства /Бухгалтерський облік та аудит.-2004.- №12.- С. 25-26	Наказ про облікову політику розробляється відповідно до принципів бухгалтерського обліку. У наказі про облікову політику необхідно визначити такі процедури: відповідальність за ведення бухгалтерського обліку (ведення бухгалтерського обліку може бути покладене на керівника, на бухгалтерську службу, на аудиторську або консалтингову службу, на приватного підприємця); форму ведення бухгалтерського обліку (журнально-ордерна, меморіально-ордерна, комбінована); робочий план рахунків, технологію обробки облікової інформації; періодичність і порядок проведення інвентаризації, а також затвердження постійно діючої інвентаризаційної комісії; документообіг із затвердженням у наказі первинних документів, які використовуються на підприємстві; обов’язки і склад технічної ради по підприємству; порядок організації матеріальної відповідальності на підприємстві; порядок ведення управлінського обліку; відповідальність за оподаткування.	С.23
Чалий І.	Що обліковує облікова політика? /Бухгалтерія. – 2005. - № 47. – С. 33-37	При формуванні наказу про облікову політику може бути визначений такий алгоритм: - бухгалтерія ініціює створення необхідного первинного документа, подавши інформаційний запит на ім’я керівника підприємства; - керівник підприємства протягом трьох днів визначає посадову особу, до компетенції якої належить проблема, і доручає їй надати інформацію, оформивши первинний документ; - у десятиденний строк зазначений документ має бути наданий у бухгалтерію.	С. 33 С. 37

ДОДАТОК В.1

Глосарій облікових понять та термінів для виконання дипломної роботи на тему: «Балансове узагальнення як елемент методу бухгалтерського обліку та його використання в діяльності досліджуваного підприємства»

Термін	Визначення
Балансовий метод	це загальноекономічний метод, суть якого полягає в урівноваженні двох систем показників. Наприклад, бюджет, що врівноважує доходи та витрати, касовий план банку, баланси матеріальних та трудових ресурсів, що врівноважують виробництва та використання ресурсів; торгівельні баланси, що врівноважують ввіз та вивіз товару в країну
Бухгалтерський баланс	це метод відображення стану господарських засобів (майна) за їх складом і джерелами утворення у вартісній оцінці на певну дату
Стаття балансу	окрема позиція балансу, яка відображає певний вид господарських засобів або джерел їх утворення
Актив балансу	ліва сторона таблиці балансу, де відображається склад і розміщення господарських засобів
Пасив балансу	права сторона таблиці балансу, де відображаються джерела формування господарських засобів
Валюта балансу	підсумок статей активу або пасиву балансу
Необоротні активи	активи призначені для реалізації або споживання протягом терміну який перевищує операційний цикл чи 12місяців з дати балансу
Оборотні активи	грошові кошти та їх еквіваленти, що необмежені у використанні, а також активи призначені для реалізації або споживання протягом операційного циклу чи 12місяців з дати балансу
Витрати майбутніх періодів	витрати, що мали місце протягом поточного або попередніх звітних періодів, але належать до наступних звітних періодів
Власний капітал	частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань
Забезпечення наступних витрат і платежів	нараховані у звітному періоді майбутні витрати і платежі (відпустки, гарантії), цільові надходження
Довгострокові зобов'язання	всі зобов'язання, які не є поточними
Поточні зобов'язання	зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу або 12 місяців з дати балансу
Доходи майбутніх періодів	доходи отримані протягом поточного або попередніх звітних періодів, які належать до наступних звітних періодів
Принцип розміщення статей в активі вітчизняного балансу	розміщення у порядку зростання ліквідності
Принцип розміщення статей в пасиві вітчизняного балансу	пасив будують за зобов'язаннями перед власниками коштів: спочатку своїми а потім чужими
Принцип розміщення статей в активі балансу	розміщення у порядку убунання ліквідності

закордоном	
Принцип розміщення статей в пасиві баланс закордоном	за ступенем погашення (зростання терміну погашення)
Вступний баланс	баланс, що складається на момент створення підприємства
Операційний баланс	баланс, що складається періодично протягом року і охоплює окремі аспекти(як правило виробничі) діяльності підприємства
Ліквідаційний баланс	баланс, що складається на день початку ліквідації підприємства
Сальдовий баланс	включають тільки сальдо рахунків, що характеризують майновий стан підприємства на відповідний момент
Оборотний баланс	включають крім сальдо і обороти по рахункам
Двохсторонній баланс	Баланс в якому актив ліворуч, пасив праворуч
Односторонній баланс	Баланс в якому пасив розміщується за активом
Однойменна стаття балансу	Відображає стан якогось одного виду господарських засобів чи джерел їх утворення, наприклад, «нематеріальні активи»
Комплексна стаття балансу	Відображає стан кількох видів господарських засобів чи джерел їх утворення, наприклад, «основні засобів»

Зміст

1.	Загальні засади	3
2.	Види та форми самостійної роботи студентів	3
3.	Види та форми самостійної роботи студентів з фаховою літературою під час вивчення фахових дисциплін	7
4.	Самостійна робота з фаховою літературою при написанні дипломної роботи	10
5.	Методичне забезпечення підготовки та виконання самостійної роботи студентів по кафедрі бухгалтерського обліку	40
6.	Список рекомендованої літератури	41
7.	Інформаційні ресурси	44
8.	Додатки	46